

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Unneppnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, augusztus 4-én.

214. szám.

Ischl.

(p-d.) Ugy látszik, a holnap jelentékenyen fokozza majd ennek a fürdőhelynek a magyar történelemben való nevezetességét. Megint történik valami Ischlben; úgy sejtjük, nem súly nélkül való dolgok fognak ott megesni. Hiszen eleinte az a hír járta, hogy csak augusztusban következik az érdekesítő folytatás, pedig ime, nem lehet megkínélni a király nyári pihenését a szenzációtól. Sietnek az események, betolakodnak már a felség villájába is.

Az igaz, hogy nem bejelentés nélkül kopogtatnak az aranyszélű ajtókon. Egyre érkeznek előttük a futárok: mind Bécsből és mind denuncziálnak.

Az osztrákoknak megjött a legrosszabbik eszük és most azt fedezték föl, hogy mindennek — Magyarország az oka. Az a hitvány magyarság felelős mindenért, amely nem akar újabb provizóriumot. Nem akar újabb ideiglenes törvényt, mikor pedig semmi sem változott tavaly óta s ma is meg lehetne csinálni, amit ez év elején megtettek. Sőt meg van fejtve a magyarok dacosságának az oka is. Vagy meg akarják buktatni Bánffy-t és csak fogás a 14. §-tól, még a provizóriumtól való idegenkedés, vagy nem akarják őszintén a vámszövetséget és örülnek, hogy mily pompás ürügy kínálkozik a szakításra, vagy csak arra jó az ellentállásuk, hogy ki tudja, mily nagy áldozatokat csikarjanak ki az osztrák kormánytól. Világgá bocsáttatik az a hír is, hogy a magyar kormány azért nem

akar provizóriumot, mert az osztrákok az újabb ideiglenes egy esztendőre egy perccenttel nagyobb kvótát kívánnak, már pedig a magyarok még ezt a szelid kis igazságot se tudják elszívni.

Ha amolyan humoros jókedvünkben lennénk, micsoda kedves dolog lenne szembeállítani ezeket az osztrák nyájaszkodásokat egynemely itthon való kedveskedéssel. rámutatni arra, mily irigylendő ember Bánffy Dezső, akit odafönt azzal denuncziálnak, hogy semmi áron se akar provizóriumot, pedig nagyon könnyen akarhatná, idelent pedig azzal vádolnak, hogy okvetetlen megcsinálja az újabb ideiglenes egyezséget, pedig nagyon könnyen elkerülhetné.

Szomorú dolog, de nem érünk rá a humorizálásra; még csak arra sem, hogy kellőképpen éreztessük megvételünket azzal az osztrák rágalommal, mintha a 14. szakasz elfogadása vagy visszautasítása ránk nézve egyszerű pénzkérdés lenne: ha nem követelnék tőlünk magasabb kvótát, akkor szóba állunk az osztrák pátenzkormányzással, ha igen, akkor agaskodik az alkotmányos lélküsmetünk. Nem vesztegetünk szót arra a vádra sem, mintha érzékünk a dualizmus iránt minekünk nem volna; mintha mi lennénk azok, akik az apró pártpolitikát viszik be a kiegyezés nagy, népközi kérdésébe; mintha a zavarosban halászni mi akarnánk. Mégis eszünkbe jut a német példaszó: Wie der Schelm ist, so denkt er. Amihez ezuffal hozzátehetnénk egy magyar közmondást is.

Nem érünk rá, hogy megfenyítsük a rágalom iskolájának mestereit. Minden politikai gondolatunkat a helyzet tragikumája foglalja el.

Mert tragikus ez a helyzet, a tragikus összeütközés minden eleme meg van. Kegyetlen harcot vívunk a magyar közjog és a gazdasági érdek, a gazdasági opportunizmus.

A közjog szinte ellentmondást nem tűrő szigorral mutat a külön vámterületre, visszautasítván minden provizóriumot. A gazdasági érdekek pedig legalább is nem tisztázódtak még az iránt, hogy akarják-e az önálló vámterületet, hogy nem kívánnak-e valamelyes sacrificiumot a jog birodalmából. Bizonyos, hogy ez a kemény összeütközés megvan és be kell vallani azt is, hogy a közvélemény még nem foglalt állást.

És mintha ez az összetűzés nem lenne elég erős, előáll a politikai rekrimináció: miért nem függesztették fel az osztrákok a maguk belső viszálykodásáig addig, amíg a kiegyezés elintéződött volna, hisz annyi törvényjavaslat van a világon, amelyet megobstruálni lehet s amelynek agyonbeszélésével bizonyosan elértek volna ugyanannyit, mint így értek el. Ha ő előttük oly becses a kiegyezés, ha nekik oly fölösen sok az érzésük a közösségek iránt, akkor két hét alatt szépen elintézhették volna mind a husz javaslatot s akkor viaskodhattak volna tovább. Ha ők nem tudtak meghozni ennyi áldozatot, mi szenvedjünk azért, mi vállaljuk magunkra a sacrificio

Klapka, Andrassy, Bismarck.

Amikor Bismarck nagynehezen rábirta királyát, hogy sikra szálljon Ausztria ellen, minden eszközt mozgósított, hogy biztosítsa Poroszországnak a győzelmet.

Az elégtelen Magyarországot is faktor-nak nézte a harcban. Bismarck expedíciót tervezett, mint katonai tüntetést az osztrák hadsereg visszavonulási vonalainak nyugtalanítására és erre akarta felhasználni a magyarokat.

— Soha sem jutott volna eszembe — mondta Bismarck a háború után egy magyar főurnak — hogy forradalmat szítsak Magyarországon. Sokkal jobban ismertem a viszonyokat, semhogy ne tudtam volna, hogy a magyarok nem fognak forradalmat csinálni. Valamely nemzet csak akkor ragad fegyvert kormányja ellen, ha semmi kilátása sincs, hogy célját békés úton elérhesse. Mihelyt a jogfolytonosság el volt ismerve, kész volt a talaj is a kiegyezésre s ennek megkötése csak idő kérdése volt. Azonkívül Deák Ferencz passzívítási politikája kételi fegyver volt. Az a nemzet, mely több éven át passzív magatartást követett, több tekintetben meggyöngült és nem fejtheti ki rögtön egész erejét, melyet a forradalom megkíván. Magamat áltattam volna tehát, ha Magyarországon forradalomra számítottam.

Bismarck nyíltan meg is mondotta ezt Klapkának.

Bethlen Olivértől, aki Klapka benső

barátja volt, nem egyszer hallottam, hogyan nyilatkozott Bismarck Klapkának az 1866-iki háború előestéjén. Midőn Bismarck felhívta Klapkát, hogy támogassa egy hadosztállyal a porosz hadsereg működését Magyarországon, Klapka mint katoná rögtön felfogta, hogy fegyveres fellépése északi Magyarországon mily rendkívüli nagy hasznára válhatik esetleg a győzelmű porosz hadseregnek. Azért is működését bizonyos feltételekhez kötötte, de Bismarck semmiféle feltételről sem akart hallani, hanem egyszerűen megígérte Klapkának támogatását, hogy a personal uniót Ausztria és Magyarország között a dinasztia fogadja el kiegyezési alapul; Bismarck még azt is hozzátette, hogy a német közvélemény soha sem fog megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy Ausztria megszűnjék nagyhatalom lenni, mert erre a civilizáció érdekében kelet felé, Európának szüksége van. De azt hiszi, hogy Ausztria a personalis unióval is megtarthatná nagyhatalmi állását. A magyar faj fennállása szoros összefüggésben van a monarchia nagyhatalmi állásával, azért a magyar államférfiak bizonyára módot találnának majd, hogy a monarchia a personalis unióval is megtarthassa nagyhatalmi állását. Hiszen ebben van a magyarság garanciája a szláv áramlat ellenében.

De Poroszországnak is erősen érdekében van, hogy a Habsburgok monarchiája megtartsa hatalmi állását. Ausztriának és Poroszországnak külön-külön missziót kell teljesíteniük a németiség érdekében: Poroszországnak mint

vezérhatalomnak Németország egységét kell megeremtenie egy „Bundesstaat“ alakjában; Ausztriának pedig, mint Poroszországgal szövetségeseének, a germán érdeket kell megvédenie keleten és meg kell akadályoznia a szlávok és a németiség összeütközését; Ausztria legyen a kapocs a kettő között.

Bismarck be is váltotta Klapkának tett ígéretét. A Magyarországgal való personalis unio egyik pontja volt a nikolsburgi béke-feltételeknek, amelyeket Napoleonnak, mint „arbitre“-nek — betekintés végett átnyújtottak.

De III. Napoleon az erre vonatkozó pontot sajátkezüleg kihuzta, mint olyat, mely Ausztria nagyhatalmi állását megintatja s így Franciaország érdekeivel merőben ellenkezik.

A Klapkával folytatott pourparlers-kban az 1866-iki háború előtt szóba jött az az eshetőség is, hogy a Székelyföldön is szervezzenek egy magyar csapatot, mely aztán onnét kiindulva, igyekeznék zavarni az osztrák sereg összeköttetéseit. Klapka biztosította Bismarckot, hogy a tiszti keretek már szervezve vannak, fegyver is van, csak jelt kell adni és kész egy kis sereg a Székelyföldön. Erre Bismarck azt felelte, hogy az ő hiteles információi szerint, a székely felkelőket csak saját területükön (a Székelyföldön) lehet használni; mihelyt kiviszik onnét, a fegyelmet köztük nem lehet fentartani és több bajt okoznak, mint hasznót.

1866. év vége felé majdnem kitört a háború Franciaország és Poroszország között a luxemburgi kérdés miatt. III. Napoleon azt köve-

del intelletto-t? Ha az ő belső viszályuk értékesebb a vámszövetségénél, miért legyen a mi közjogunk, a mi nagy nemzeti kincsünk az értéktelenebb?

Előlép a politikai aggodás is, mely így beszél: Vajjon érünk-e valami czélt az áldozattal? Kibékülnek-e valaha az osztrákok? Szinte úgy látszik: sohasem. Vajjon elérjük-e ezzel az áldozattal a végleges, alkotmányos kiegyezést? Hisz ezek az urak egyértelemmel kijelentették, hogy ők azokat a javaslatokat nem fogadják el. Visszafelé pedig nem alkuszunk. Vajjon nem nagyobb-e az áldozat, mint a czél, amelyet talán megközelíthetnénk az árán? Szent isten, hova jutnánk, ha az osztrák tohu-vabohu hozzánk is beszabadulna.

Ez a tragikum fog holnap bekopogtatni a király nyári szállásán, keresvén békés megoldást, amely után nyugodtan vacsorálni térhet a két ország népe.

Amiket a miniszterelnök referál holnap, nem tudja ma senki előre megmondani. De nekünk úgy tetszik, csak egy megoldása lehet a tragikus bonyodalomnak, az, amelyet már vagy négy hónapja javasoltunk.

Törvénybe kell iktatni az önálló vámterületet és egy másik törvénnyel 1903-ig fenn kell tartani a status quot, hogy a kormánynak ideje maradjon az önállóság előkészítésére. Az első törvénnyel eleget teszünk a közjog parancsának, a másodikkal a gazdasági aggodalmaknak. Hogy ily körülmények között odaát miként tartják fenn a mai helyzetet, ahhoz aztán nekünk igazán semmi közünk. Abban pedig úgyis megegyezünk mindannyian, hogy hosszú idő kell a készülődésre, ha enyhíteni akarjuk az átmenet bajait.

Sietnek az események, zavarják a király pihenését. De ki tudná megmondani, hogy az alkalmatlankodásért cserébe nyugalmat visznek-e Ischlbe?

POLITIKAI HIREK.

A kvalifikációs törvény. Ősszel mégint lesz egy szaktanácskozás. Ezt az érdekelt minisztereknek és a szakemberek közreműködésével a kultuszminiszter rendezi, hogy a kvalifikációs törvény megváltoztatása iránt tájékozódjék. Wlassics Gyula ugyanis azt tartja, hogy az 1883. törvény túlságosan magas követeléseket támaszt a kvalifikáció tekintetében és a törvény reformja alkalmából törölni akarja azokat a rendelkezéseket, amelyek az apró hivatalokhoz is érettségi bizonyítványt követelnek. Hír szerint a kultuszminiszternek ez az álláspontja sem a többi miniszter, sem a szakemberek rokonszenvét nem bírja, mert ezek szerint nincsen olyan elfogadható iskolánk (még a polgári iskola sem), mely a gimnáziumok és reáltanodák helyett elő tudna készíteni a kisebb hivatalokra. Meglehet azonban, hogy az őszi szaktanácskozás mégis tisztázni fogja az eszméket és Wlassicsnak sikerül a reform, amely épen a praktikus élet szempontjából látszik kívánatosnak.

A balassa-gyarmati választás. A Latkóczy Imre lemondásával megüresedett balassa-gyarmati körületben ma volt a választás. Mint tudósítónk jelenti, a sokféle híresztelés dacára gróf Forgách Antal volt az egyetlen jelölt, akit aztán egyhangulag meg is választottak a kerület országgyűlési képviselőjének.

A kiegészített kongrua-bizottság.

Wlassics Gyula kultuszminiszter, mint a hivatalos lap mai számában olvassuk, egész sor egyházi és világi taggal egészítette ki az elégtelenül javadalmazott lelkészek kongruájának rendezésére kiküldött központi bizottságot. Most már teljes a bizottság, amelybe négy minisztérium kiküldöttjeiként hét előkelő hivatalnokot is delegáltak.

A régi és új tagokat, nemkülönben a minisztériumok kiküldöttjeit alább soroljuk fel.

A kongrua-bizottság vezetői:

Dr. Samassa József egri érsek, mint elnök és dr. Timon Ákos egyetemi tanár, mint előadó, azonfelül pedig a püspöki kar négy kiküldöttje, Mihályi Viktor gyulafehérvári, Bende Imre nyitrai, dr. Steiner Fülöp székesfehérvári és Ivánkovics János rosznyói püspökök.

Régi tagjai a bizottságnak, egyházi részről: dr. Walter Gyula esztergomi, Szmracsányi Lajos egri, dr. Várossy Gyula kalocsai és dr. Lau-

rán Ágoston nagyváradi kanonokok, gróf Széchényi Miklós jaáki és Dunszt Ferencz habóti apátok, Rosos István siófoki plébános, Cseko Gábor t. kanonok, kaáli esperes-plébános, Rabár János cz. apát, főesperes, nagykomjáti plébános és Dedek Crescens Lajos esztergom-főegyházmezei áldozár, egyetemi könyvtárnok. A világiak sorából pedig: gróf Andrassy Tivadar országgyűlési képviselő, Bossányi László, Fenyvessy Ferencz főispán Horánszky Nándor országgyűlési képviselő, Mohay Sándor országgyűlési képviselő, Németh Péter kuriai bíró, Pallavicini Ede őrgóf, főrendiházi tag, báró Rudnyánszky József főrendiházi tag, Spett Vincze ügyvéd és Unger Alajos.

Új tagokul most meghivattak: Angyal József nyugalmazott miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő, gróf Desseswffy Aurél főrendiházi tag, Emmer Kornél nyugalmazott kuriai bíró, országgyűlési képviselő, Ernuszt Kelemen nyugalmazott kuriai bíró, főrendiházi tag, Forster Gyula nyugalmazott miniszteri tanácsos, földhitelintézeti igazgató, Győrffy Gyula országgyűlési képviselő, dr. Gyürky Ödön, a budapesti katolikus kör titkára, Kammerer Ernő országgyűlési képviselő, Klobusiczky János országgyűlési képviselő, Nedeczey János országgyűlési képviselő, gróf Majláth József főrendiházi tag, Pauler Gyula miniszteri tanácsos, országgyűlési képviselő, Ruffy Pál országgyűlési képviselő, Szabó Jenő nyugalmazott miniszteri tanácsos, főrendiházi tag, ifjabb gróf Széchényi Imre főrendiházi tag, Szentiványi Zoltán, gróf Serényi Béla országgyűlési képviselő, Smialovszky Valér országgyűlési képviselő és ifj. gróf Zichy János országgyűlési képviselő.

A minisztériumok kiküldöttjeiként meghivattak: a belügyminisztériumból Száll Ignác államtitkár; az igazságügyminisztérium részéről: dr. Vavrik Béla kuriai tanácselnök és dr. Töry Gusztáv miniszteri osztálytanácsos; a pénzügyminisztériumból: Bakonyi Géza osztálytanácsos és Tonházy Gyula jogügyi főtanácsos; a vallás- és közoktatásügyi miniszter kiküldöttjei: dr. Várady L. Árpád osztálytanácsos és Toszt Gyula miniszteri tanácsos, közalapítványi ügyigazgató.

TÁVIRATOK.

Goluchowski otthon.

Bécs, augusztus 3. Gróf Goluchowski közös külügyminiszter holnapután este Párisból Bécsbe érkezik. („N. W. T.”)

Békekötés előtt.

London, augusztus 3. A „Times”-nek jelentik Madridból: A minisztertanács tegnap este több órai tanácskozás után megállapította az amerikai jegyzékre szánt válasz szövegét. Hír szerint Mac Kinley azt követelte a spanyol kormánytól, hogy követeléseinek elfogadásáról vagy visszautasításáról legkésőbb tegnap délig nyilatkozzék.

New-York, augusztus 3. Az „Evening Journal” jelenti Madridból: Spanyolország elfogadja a béke főfeltételeit, hogy az ellenségeskedés megszűnjék; még csak a részletek megállapítása van hátra. A béke végleges megkötésére haladéktalanul delegációt fognak választani. Spanyolország egy vagy két változtatást fog kívánni a békefeltételekben. Ha ezeket elfogadják, a békekötést azonnal aláírják.

Washington, augusztus 3. Cambon francia nagykövet megkapta a spanyol kormány választát a békefeltételek ügyében s ma adja át azt Mac Kinley elnöknek.

Washington, augusztus 3. Mac Kinley elnök ma reggel kijelentette, hogy megkapta a felhivatalos jegyzéket Spanyolországnak a békefeltételekhez való hozzájárulásáról és minden pillanatban várja a hivatalos választ.

Playa del Este, augusztus 3. Ide az a hír érkezett, hogy Garcia csapatai, amelyek a Nipe-öböl-nél mayavi közelében táboroztak és egy spanyol csapat, amely utban volt, hogy a Holguinben levő

talta, hogy a németek rombolják le a luxemburgi erődöket.

Amint a bécsi udvar arról értesült, hogy a háború kitörése valószínű, mert Bismarck nem fogadja el III. Napoleon követelését, rögtön intézkedett, hogy Albrecht főherceg, Olaszországban győzelmet aratott hadtesteivel, Franciaországot háború esetében támogassa. Belcredit a bécsi udvar feláldozta és Beustot mint külügyminisztert megbízta, hogy egyezkedjék Deák Ferenczcel és kösse meg a kiegyezést minden áron.

Mindez néhány nap alatt megtörtént, ellenben a háború elmaradt, dacára, hogy azt a porosz katonai párt sürgette, Bismarck nem akarta újra kockáztatni az elért sikereit és III. Napoleonnak mindenben engedett.

Beust azonban, mint külügyminiszter újra megkezdte az aknamunkát Poroszország ellen és a háború esetére egyezkedett Franciaországgal. 1869-ben a porosz-francia háború már csak idő kérdése volt Bismarck — Klapka ajánlatára — magához hívatta gróf Bethlen Olivért és felkérte őt, hogy a magyarországi helyzetről informálja.

Ez alkalommal Bismarck gróf Bethlen Olivérnek így nyilatkozott:

— A Beust által tervezett német „Staatenbund”-ban Ausztriának kiváló helyet kellene elfoglalnia, míg egy német „Bundesstaat”-ban Ausztria számára nincsen hely. Melyik Németország kívánatosabb Magyarországra nézve? Az, melyben a német Ausztria viszi a főszerepet, vagy az, melyből Ausztria ki van zárva? Gróf Andrassy magyar miniszterelnök, nem mehet bele a háborúba Poroszország ellen,

mert győzelem esetében a francia-osztrák szövetség olyan új alakulást hozna létre Németországban, mely Magyarországot Ausztria kolóniájává súlyosztaná alá. Andrassy tehát egyelőre nem akar színt vallani, hogy belső konfliktust ne támaszson.

— Tudom — folytatta Bismarck — hogy Ausztriában és Magyarországon sokan gyanúsítanak engem azzal, hogy titkos czélom Ausztria német tartományait elannektálni.

De komoly államférfi ennek nem adhat hitelt. Ausztria kiválásával a német szövetségből csak az első lépés történt meg Németország egyesítésére. Évek telnek el, míg sikerül majd Poroszországnak Németország egységét csak a külső formára nézve is megteremténi. Ahhoz pedig egy félszázad alig elég, hogy oly alapra állítsuk ezt az egységet, hogy ne lehessen többé megdönteni. Józan észszel nem lehet rólunk feltenni, hogy Ausztria annektálása által 14 millió szlávot a nyakunkra akarnánk venni. Németország és a monarchia közt elébb-utóbb szoros szövetség fog létre jönni. Beust-nak nem fog sikerülni a monarchiát beleugrasztani a háborúba Poroszország ellen, mert gróf Andrassy tisztában van magával és jól tudja, minő sors várna Magyarországra, ha sikerülne a francia és osztrák szövetségnek leverni Poroszországot. Különben Európa keleti érdekeinek is legjobban felel meg egy olyan habsburgi monarchia, melynek sulypontja Magyarországon van.

Amint tudjuk, Bismarck tisztán látott és Andrassyban nem csalatkozott.

Uj. gróf Bethlen Miklós.

spanyol csapatokkal egyesüljön, megütköztek egymással. A harc igen heves volt. Hír szerint Garcia győzött, vagy legalább is megtartotta állását. A kubaik részéről érkezett jelentések szerint a fölkelők elfoglaltak két ágyut és megverték a spanyol lovasságot.

Madrid, augusztus 3. A beteg Alfonso király ma néhány órára fölkelhetett ágyából.

Madrid, augusztus 3. Silveira képviselőt és más több politikust, akik most nincsenek Madridban, visszahívták ide, mivel Sagasta meg akarja hallgatni véleményüket a békéről.

A román király Oroszországban.

Moszkva, augusztus 3. A román király tiszteletére adott tegnapi ebéden Szergiusz nagyherceg francia nyelven pohárköszöntőt mondott a román királyi párra és a trónörökösre, valamint Románia virulására.

Károly király erre szintén francia nyelven így válaszolt:

Kérem császári fenségédet, fogadja kedves szavaiért élénk köszönetemet és azt a biztosítást, hogy a moszkvai meleg fogadtatás engem mélyen megindított. A szent város meglátogatásával, ahol lépten-nyomon évszázadokra visszanyúló dicső emlékekkel találkozunk, ahol Oroszország szíve dobog, régi vágyam teljesült és annál szerencseesebbnek érzem magamat, mert találkoztam itt a vitéz granátosokkal, akik Ozmán basát legyőzték és megpecsételték ezzel Plovna elestét. Mély hála tölt el engem a császár ő felsége irányában azokért a figyelmességekért, amelyekben részesítet. Az ő egészségére emelem poharamat és szívem mélyéből a legzavartalanabb boldogságot kívánom ő császári felségöknek. A császár ő felsége éljen! A császárné ő felsége éljen!

Szergiusz nagyherceg pohárköszöntője után a zenekar a román, Károly királyé után pedig az orosz himnuszt játszotta.

Ferdinand, az utazgató.

Bécs, augusztus 3. Ferdinand bolgár fejedelem e hónap 7-én utazik Cetinjébe Nikita fejedelemhez. Antiváriban fényesen fogadják majd Ferdinandot. Montenegrói tartózkodása e hónap 10-ig tart. Bulgáriába Cattaron keresztül utazik haza. (N. W. T.)

Bismarck halála.

Friedrichsruhe, augusztus 3.

Friedrichsruhében és körülötte ismét csönd és nyugalom van. Csak még néhány ujságíró van itt, kik a parkban nézik egy erdészlegény munkáját, ki az óriási számban érkező virágküldeményeket rendez el. Skatulyákban és kosarakban a birodalom minden részéből jönnek az illatos utolsó üdvözlések, melyeket sorjában kiraktak a park pázsitjára. Lehetetlen a koszorúk küldőit mind felemlíteni. Nincs a birodalomnak egyetlen egylete sem, mely ne küldött volna kegyeletének jeléül egy-egy pompás koszorút. Kiküldött rajzoló és fotografusok megkísérik, hogy ezt a pompás viráglátványosságot papíron vagy a fénylemezen fixírozzák.

A lakosztály előtt két halberstädti vértesszobor áll. A park kapuja előtt gyalogörögök örködik.

A koporsó mellett jobbról és balról két öreg erdész áll. Az egészségügyi hatóság híre szerint megengedte, hogy a koporsó még hat hétig megmaradhat a halottas-szobában, mindaddig, míg a végleges elhelyezés a mauzóleum kriptájában megtörténhetik. A mauzóleum maga csak később készül el.

A német császári pár tegnapi itt tartózkodásáról hírlik még, hogy mikor Vilmos megpillantotta a koporsó körül Bismarcknak öreg inasát, Pinnovot, hozzá ment és kezét nyújtotta neki, melyet az öreg szolga megcsókolt. Hosszabb ideig beszélt a császár

Bismarck agg nővérével, Arnim-Kröchlendorf grófnővel.

Érdekes, hogy Bismarck a császárról senki sem készített halotti maszket. Dr. Chrysender szerint ennek az oka nem keresendő egyébben, mint abban, hogy herceg Bismarck utolsó éveiben többször tett e tekintetben határozott nyilatkozatot. Egyszer így szólt:

— Legalább halott koromban hagyjanak majd békében.

Most már ismét ünnepi csönd van. A család visszavonulhatott. Az elmúlt éjjelen éjfél tizenkét óráig maradt együtt a Bismarck-család. Este családi ebéd volt, amelyen a család tagjai, barátjai és Westfal pásztor vettek részt. Éjfélkor még egyszer és utoljára bement a család a halottas szobába, hogy búcsút vegyen nagy halottjától. A halottas szobát ép úgy, mint a többi helyiséget maga Bismarck Herbert zárta be.

Schweninger, akit a császár megszólítással tüntetett ki, ma éjjel elutazott.

Bismarck Herbert hat nap múlva Bécsbe utazik gyermekeihez, akik nagyatyjuknál vannak. Vilmos Königsbergbe megy. A Rantzau grófok is elutaznak schleswig-holsteini birtokukra.

Ekkor a friedrichsruhei kastélyban már csak a halottas-szobában álló koporsó fog emlékeztetni arra, hogy itt szenvedett ki Németország ujjáalkotója.

Berlin, augusztus 3.

Lenbach, aki ma itt időzik, a „Localanzeiger“ egy munkatársa előtt így nyilatkozott a friedrichsruhei napokról:

Mikor oda értem, a családot nemesak a legnagyobb szomorúságban, hanem a tanácsatlansággal határos zavarban találtam. Az asszonyok sirtak, Herbert beteg volt. Mikor bementem hozzá, még az ágyban feküdt. Az utolsó napokban roppant izgatott volt. A legnagyobb megdöbbenéssel még Vilmos gróf volt. De ő nem tett rendelkezéseket. Átgondolta Herbertnek. Csak-hogy nagyobb szerű gyászünnepélyt a kastélyban lehetetlen volt rendezni. Bismarck sohasem szerette a fényűzést, a reprezentációt, úgy, hogy valóságos parasztháznak mondható a kastély, amely megfelelhetett ugyan szerényebb igényű házi szükségleteknek is, de nagyobb gyászünnepélyre egyáltalán nem volt alkalmas.

A szobákban százával heverték a legkülönbözőbb tárgyak, levelek, táviratok, hol rendezve, hol rendezetlenül, úgy, hogy csakis a legmeghittebb barátokat lehetett hebocsátani a kastélyba.

Nem volt sem hely, sem munkaerő a diszítésre. A munka mind nagyobb lett. Minden német fejedelem táviratozott, hogy vagy személyesen jön a temetésre, vagy képviselőt küld. Mindnek le kellett mondani. A hebalzsalmozást, ravatalra helyezést, a mi egy fővárosi palotában könnyen véghezvihető, itt csak nagy nehezen, sok zavar közt lehetett elintézni. A legnagyobb zavart azonban a császár távirata okozta mert a császár kívánságai a herceg utolsó akaratával ellenkeztek.

A császár gyásza.

Berlin, augusztus 3.

A „Reichsanzeiger“ külön kiadása a következő leiratot közli, amelyet Vilmos császár Friedrichsruhéból tegnapi kelettel intézett a birodalmi kancellárhoz:

Magas szövetségeseimmel és az egész német néppel gyászolva állok Bismarck Ottó hercegnek, Lauenburg hercegének, a német birodalom első kancellárjának ravatalánál. Mi, akik tanúi voltunk dicső működésének, akik mint az államművészet legnagyobb mesterére, mint rettenthetetlen harcosra a háborúban és békében egyaránt, mint a haza legkiválóbb fiára s császárjának és királyának leghívebb szolgájára csodálattal tekintettünk fel reá: mi

mélyen megrendülve látjuk e férfiú elmúlását, akit Istenünk és Urunk eszközül választott ki arra, hogy megvalósítsa Németország egységének halhatatlan eszméjét. Ez a pillanat nem alkalmas arra, hogy felsoroltassék a nagy halottnak minden tette, amit végzett, minden gondja, amit a császártól és a birodalomtól átért, minden sikere, amit kivívott. Nagyon is hatalmasok és sokfélék ezek s csak a történet véseti be és be is fogja vésnie egytől-egyig ércztáblájára. De én szükségét érzem annak, hogy az egész világ előtt kifejezzem azt az osztatlan gyászt és hálás csodálatot, amely ma az egész nemzetet eltölti és az egész nemzet nevében fogadalmat tegyek, hogy azt, amit a nagy kancellár és a nagy Vilmos császár alkottak, főtartjuk, kiépítjük és ha szükséges, életünkkel és vérünkkel megvédelmezzük. Segítsen ebben Istenünk és Urunk.

Megbizom önt, hogy ezt a leiratomat hozza nyilvánosságra.

Királyunk részvéte.

Hamburg, augusztus 3.

Ferencz József király részvétlétvirata, amelyet a Bismarck-családhoz intézett következőleg hangzik:

Ischl.

Bismarck Herbert herceg urának Friedrichsruhe.

Herczegség, valamint egész családját arra kérem, fogadják szívből jövő részvétem nyilvánítását hercegység atyjának halála alkalmából. Mély gyászatot annyival bensőbbben érzem át én is, mert ez a szomorú pillanat különösen élénken idézi emlékembe azt a személyes viszonyt, amelyben az elhunyt állottam. Kívánom, hogy az elhunyt emlékének feledhetlensége némi vigasztalást nyújtson jogosult fájdalmukban.

Ferencz József m. p.

Uralkodók részvéte.

Hamburg, augusztus 3.

A „Hamburger Nachrichten“ közli az összes német szövetséges fejedelmek részvétlétviratait, a melyeket a Bismarck-családhoz intéztek. Azonkívül táviratot küldtek még: Ferencz József császár és király, az orosz császár, az angol királynő, Umberto olasz király, Abdul Hamid szultán, a szerb király a walesi herceg, a véd király stb.

Drezda, augusztus 3.

Albert szász király Bismarck Herbert herceghez a következő táviratot intézte:

„Fogadja Ön és a család legbensőbb részvétem kifejezését a megmérhetetlen veszteség alkalmából, amely nagyrabecsült atyja halálával érte Önöket, a hazát és engem is.“

Bismarck Herbert köszönete.

Hamburg, augusztus 3.

A „Hamburger Nachrichten“ ma Bismarck Herbert herceg következő nyilvános köszönő levelét teszi közzé:

A mély szomorúság és meleg rokonszenven számtalan megnyilatkozása, amely nagy atyám elévülhetetlen emlékezetének szól, oly óriási, hogy lehetetlennek látszik, minden egyesnek megköszönni azt, hogy a nagy halottról megemlékezett. Mind az öt világrészben visszhangra talált az a nagy gyász, amely engem és családomat atyám koporsója előtt lesújt. Igazán fáj nekem, hogy nem felhettek a megindító részvét minden egyes megnyilatkozására. Kérem a lapokat, hogy a szavakat köztegyék. Köszönetet mondok a hozzám tartozók, egész családom nevében teljes szívből mindazoknak, akik vigasztaló szavakkal és koszorúkkal, amelyekben még eddig első nem fordult pompát fejtettek ki, az ország gyászában adtak kifejezést.

Bismarck Herbert herceg.

„Ami kis Buschunk.”

Berlin, augusztus 3.

Busch Móríc a következő nyilatkozatot teszi közre a „Localanzeiger”-ben:

Néhány újság híratva érzi magát arra, hogy alkalmatlannak mondja Bismarck herceg lemondó kérvénye közzétételének idejét. A kortársak ítéletére bízom annak az eldöntését, hogy ki ismerheti jobban a nagy kancellár intenczióit: legrégibb munkatársainak egyike-e vagy azok az újságok, amelyek őt nem értették meg.

Ugy látszik tehát, hogy mégis maga Bismarck herceg gondoskodott arról, hogy lemondó kérvényét halála után közzétegyék. Busch nyilatkozatával szemben a „Neueste Nachrichten”, amelyet Bismarck herceg éveken át inspirált, a következőket jelenti ki:

Mi föltétlenül biztos forrásból tudjuk, hogy Busch sem Bismarck, sem családja, sem környezete nem hatalmazta föl a lemondási kérvény közzétételére.

A „Neueste Nachrichten” semmivel sem támogatja ezt az állítást. A lapnak amaz állításából, hogy a lemondási kérvényt már nyolcz év óta ismeri, azt lehet következtetni, hogy az okiratról többeknek volt tudomásuk. Busch továbbá naplójából 1891. márczius 21-ről azt közli, hogy Bismarck ezen a napon így szólott:

— A mi kis Buschunk egy napon jó forrásból meg fogja írni korunk történetét.

A mire Busch azt jegyezte meg, hogy ezt a történetét Bismarck halála után nem-sokára meg fogja írni. Bismarck erre semmit sem válaszolt.

Szászok gyásza.

A brassói szászok külön gyászjelentést adtak ki Bismarck halála alkalmából. Ez a furcsa szomorú jelentés így hangzik:

„A szászerdőből megrázó hír érkezett. A német birodalomnak megalapítója, a század hőse:

Bismarck herceg meghalt!

Amire e napokban a német nemzet aggódva gondolt, beteljesedett: a vaskancellár, a német egység kovácsa, a német nemzeti becsületnek a legkésőbb korig éber, rettenthetetlen őre, a német nemzeti erőnek gyarapítója nincs többé! Azt, ki az emberi félelmet nem ismerte, aki tetteben és gondolkodásban is fejedelem volt, elszólitotta a kifürkészhetetlen gondviselés. Arrává tette a német népet és a legmélyebb gyászba horította.

Mi is, csak egy töredéke e nagy népnek, részt veszünk e gyászban, mert nekünk is földünk volt, ami törzsünkéből, ami vérünkéből — a német névnek becsületet szerzett ő az egész földön, így hát a nagy halottnak mi is halával, végtelen hállal tartozunk. A mi hazánk is gyászol, mert Bismarck nagy barátja volt neki és békéjének biztos őre.

Szent legyen nekünk az ő emléke és örökké éljen bennünk az ő szelleme, amíg szász nép létezni fog! Erre esküdjék minden szász a világtörténelemnek e komoly órájában!”

HIREK.

Zola pörei.

(Távirati tudósítás.)

Az élők és holtak becsületéért küzdő Zola ma mint panaszos fordult az igazságszolgáltatáshoz. A rendőrbíróság ugyanis ma vonta felelősségre Judet-t, aki Zola atyját megrágalmazta. A tárgyalás legszenzációsabb mozzanata az volt, amikor Zola képviselője, Labori (hisz maga Zola messze van Párisból) előállt a váddal, hogy Combes ezredesnek 1832-ből való levele, amelyben Zola apját sikkasztónak mondja és amelyet Judet közzététt, aljas hamisítvány. Labori a hamisítót a hadügyminiszteriumban keresi és szerinte Judet onnan kapta már mint falzifikátumot a levelet. A rendőrbíróság különben úgy ítélte meg, mint a „Petit Journal”-t, amely Judet piszkolódásainak helyet adott, pénzbírsággal sújtotta és ezzel a halott becsületének elégtételt szolgáltatott.

Az apa becsületéért.

A fenytő rendőrbíróság ma tárgyalta azt a pört, amelyet Zola indított becsületsértés miatt Judet, a „Petit Journal” munkatársa és maga a

lap ellen. Judet, mint tudjuk, Zola atyját sikkasztással vádolta, közzétéven Combesnak, az idegen légió ezredesének egy 1832-ből származó levelet, amely ezt a súlyos vádat tartalmazza.

A bíróság legelőször az illetékesség kérdésével foglalkozott. A közzététel ugyanis a fenytő rendőrbíróság illetékeltelensége mellett szólt, mert a sértett fél Zola atyja, köztisztviselő volt, az ügy tehát az esküdtbírák elé tartozik.

Labori, mint Zola ügyvédje, ezzel szemben azt kívánta, hogy a bíróság illetékesnek mondja ki magát. A „Petit Journal” képviselőjének vizsgálata után a bíróság megállapította illetékességét.

Nyomban azután, hogy a rendőrbíróság kimondotta illetékességét, Labori felkelt és a következő kérdést intézte Judet-hez:

— Ön azt állítja, hogy Combes-nak Zolára vonatkozó levelei léteznek. Mondja meg hát, hol vannak?

Judet erre így felelt:

— Engem hivatalos titok kényszerít a hallgatásra. Amennyiben azonban mondhatok, hogy a levelek léteznek. Én láttam azoknak a másolatát.

Labori erre kijelenti, hogy ezek a levelek az „Aurore” egy cikke szerint a hadügyminiszteriumban vannak.

Judet (közbeszól): Tehát, minthogy látom, hogy mindent tud — — —

Labori (folytatja): Amit Judet most mondott, beismerte annak, hogy a leveleket a hadügyminiszteriumban látta.

Judet ennek ellentmond.

Labori most a következőket mondja:

— Judet megjegyzése komoly helyzetet teremtett. Én az államügyésznel ismeretlenek ellen hamisítás miatt feljelentést adok be és egyúttal feljelentem Judet-t, hogy hamisított iratokat használt fel más ellen.

A főügyész bejelenti, hogy a feljelentést tudomásul veszi.

Judet védői az új fordulattól láthatólag megijedtek és a tárgyalás elnapolását kérték, de ezt nem engedte meg a bíróság.

Rövid tanácskozás után kihírdették az ítéletet. Eszerint Judet-t 2000 frank, Marinonit 500 frank és a „Petit Journal” felelős szerkesztőjét szintén 500 frank pénzbírságra- és mindhármukat egyetemlegesen 5000 frank kártérítésre, valamint az ítéletnek tiszteri közzétételére ítélték el.

Mint postscriptumot megjegyezzük, hogy a hadügyminiszterium nem engedte meg Laborinak, hogy a Zola atyjára vonatkozó iratokat megtekintse és hogy az igazságügyi palota előtt nagyszámú közönség gyűlt össze, mely ovációkban részesítette Judet-et, mikor ez a palotát elhagyta.

Újabb becsületrend-affairek.

A becsületrend-affairek sorozata, amelyet Jules Barbier kezdett meg, igen szépen folytatódik. A mai napon két levél is érkezett ebben az ügyben a rend nagykancellárjához. Az egyiket Maurice Bouchor, a költő írta Zola védelmére, a másikat Jonatte őrnagy, az igazságügyi palota egykori parancsnoka Zola ellen. Jonatte leveléből nemcsak a katoná-ember korlátoltsága, hanem a hadseregutáló Zola ellen való gyűlölet is kitér, bár elfojtott, tompított hangon csak.

A Maurice Bouchor levele így hangzik:

Szemére lobbantották Zolának, hogy föl-kavarta Franciaország nyugalmát. Részőlgált erre a szemrehányásra? A nagy forradalom sokkal nagyobb mértékben forgatta föl országunkat és az egész világot. Kinek lehet föl-róni a nyugalom megzavarását: annak-e, aki előidézte, vagy annak, aki ellenállhatatlan hatásuk alatt cselekszik? Zola forradalmi magatartását teljesen igazolja a Méline-kormány mahaessége, (amit Brisson ur méltóan folytat) az a nyilvánvaló törvénytelenység, amelylyel a leggyanusabb machinációkat és legnagyobb igazságtalanságokat akarja elpalástolni.

Való, hogy Zola keményen bevádolt néhány tisztet és ezzel nagy felelősséget vett magára. Mindaddig azonban, míg az ügyre teljes világosság nem derül, ahogy azt maga

Zola is kívánja; mindaddig, míg lehetővé nem teszik neki, hogy teljesen nyílt és kimerítő beszédben elmondjon mindent, ami a szíven fekszik; mindaddig nem lehet vádjainak értékéről ítéletet mondani. Egyelőre csak egy megsejtesített beszédben hozhatta a nyilvánosság elé igazának egy részét; jóhiszeműségét nem lehet kétségbe vonni, és még azok is, akiknek nem tetszik nagy szenvedélyessége, sőt még, akik azt hiszik, hogy téved, azok sem tagadhatják nagy bátorságát.

Mindezeknél fogva vonakodom beismerni, hogy Zola vétett volna a becsület ellen; ellenkezőleg, meg vagyok róla győződve, hogy ő nagyon sokat tett Franciaország becsületéért, s én nagyon megalázva érezném magamat, ha olyan rendjelet hordanék, amelyet Zolától elvettek, de amelyet Esterházy gomblyukában meghagytak.

Fogadja stb.

Maurice Bouchor.

Jonatte őrnagy levele a következőképen hangzik:

Nagykancellár ur:

Büszke vagyok rá, hogy azokhoz tartozhatom, akik vértüket ontották a hazáért a gravellói csatában, mert azon a napon a becsületrend lovagjává és husz évre rá tisztjévé avattak föl. Meglehetősen közömbös rám nézve, hogy olyan személyiségek gomblyukában is látom a tisztit rozettát, akik sohasem tették kockára életüket a hazáért. Hanem, hogy Zola is ép úgy hordhassa ezt a rozettát, mint én, azt nem tűrhetem. Van szerencsém ennél fogva nagykancellár urat értesíteni, hogy tisztit egyenruhámön ezentul is fogom ugyan a rozettát viselni, de polgári ruhámön nem hordom mindaddig, míg Zolától, a hadsereg meggyalázójától, el nem veszik. Bizonyos, hogy katonai bizottság huszonnégy óra alatt elintézte volna ezt az ügyet, ha katonatiszt lenne a bűnös.

Fogadja, stb.

Jonatte, őrnagy.

Augusztus elsőjével új előfizetés nyílt lapunkra:

Előfizetési árak:

Augusztus hóra . . . . . 1 frt 20 kr.
Augusztus 1-től október 31-ig . . . 3 frt 50 kr.
Augusztus 1-től december 31-ig . . 5 frt 90 kr.

Kérjük azokat a vidéki tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése Julius végén lejárt, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Egy beteg főhercegnek. Bécsből távirják: Minthogy a nagybeteg Mária főhercegnek állapotában az utóbbi napokban nem állott be változás, az orvosi jelentések kiadását újabb intézkedésig megszüntették.

— Személyi hírek. Enyedy Lukács országgyűlési képviselő hosszabb tartózkodásra Franciaországba utazott. — Toepke Alfréd pénzügyminiszteri államtitkár ma hosszabb szabadságra indult. — Horánszky Nándor képviselő, a nemzeti párt elnöke, Budapestre érkezett.

— A német császár Fiumében. Érdekes hír jön Fiuméből. Meg fognak ismétlődni azok a mesésen szép napok, melyeknek tavaly Budapesten voltunk tanúi. Ezúttal Fiumét akarja a német császár megtekinteni és mint jelenik, az osztrák-magyar hajóraj téli osztályának nagy „császár-manőverei” alkalmából. E gyakorlatokat az idén királyunk maga fogja vezetni. A hadihajók Triesztben, Polában és Fiumében fognak kikötni. Királyunk e rendkívül érdekes gyakorlatokra Vilmos német császárt is meghívta, aki részvételel biztos kilátásba helyezte, azzal, hogy már régóta vágyik Fiumét, a magyar kikötővárost látni, amelynek mesés fejlődéséről oly sok szép pethallott már és melyet egyizben, abbaziai látogatása alkalmából, már meg szeretett volna tekinteni.

— **Európa anyósa.** Ezt a címet vívta ki magának Lujza dán királyné, kinek gyermekei tudvalevőleg Európának minden fejedelmi házával közeli rokonságba jutottak. A magaskorú királynéről most aggasztó hírek terjedtek el. A walesi herceg és neje, akik ez idő szerint az „Osborne” yachton Wight szigetén vannak, táviratot kaptak, mely szerint Lujza dán királyné megbetegedése igen komoly és aggasztó. A walesi hercegné azonnal Kopenhágába utazott, ahová a cumberlandi hercegi pár már megérkezett. Fia, a görög király, ma este Aix les Bainsből Kopenhágába utazott, hogy betegen fekvő anyját meglátogassa.

A dán királyné állapotáról éjszaka a következő táviratokat kaptuk:

Kopenhága, augusztus 3

Lujza királyné jól töltötte az éjet. Étvágya kielégítő. Délután a királyné, az özvegy orosz csárzával sétakocsizást tett. A walesi hercegné néhány nappal korábban indult el Angliából, mint eredetileg tervezték, noha elutazása előtt táviratilag értesítették, hogy nincs ok az utazás siettetésére.

London, augusztus 3.

A walesi hercegnét, a ki Kopenhágába megy, Lagin Francis orvos kíséri, a ki véleményt fog mondani a dán királyné betegségéről.

— **Királynő-menyasszony.** A hollandiak büszkék rá, hogy nekik van mostanában nemcsak legfiatalabb, de a legszeb királynőjük is. A kis Vilma, aki tavaly még rövid szoknyában járt a magyar fővárosban, de azért bakfis-modorával és kedvességével elbájozt mindenkit, most készül szép fejére tenni Hollandia királyságának nehéz koronáját. Amsterdamban, az észak Velenczében nagyban készülnek már a koronázási ünnepségekre, melyeknek egyik legkimagaslóbb mozzanata bizonyára az lesz, amidőn a leánykirálynő a koronát felcsereéli a jeggyűrűvel, melyet Bernát weimari herceg fog az ujjára huzni. Így tehát az amsterdamiak tulajdonképen kettős ünnepre készülnek. Koronázásra és fejedelmi nászra, ami ép elégséges arra, hogy még a hüvös hollandiakat is kibozza szokott flegmájukból.

— **Ezred-jubileumok.** A II. Miklós orosz császár nevét viselő 5. számú dzsidás-ezred jubileumának mai számunkban már jelzett ünnepségeinek folytatásáról a következőket sürgönyzi varasdi tudósítónk:

A tegnap délután rendezett tiszti löverseny fényesen sikerült. Az értékes tiszteleddíjak általános feltünést keltettek. Este nyolczadfél órakor a színházi teremben díszbéd volt, amelyn számos előkelőség vett részt. Az első pohárköszöntőt Voronin ezredes mondotta Ferencz József császár és királya, majd igen dicsérőleg nyilatkozott az osztrák-magyar hadseregben uralkodó fegyelemről. Kiwisch ezredes II. Miklós császár ültette poharát. Mindkét pohárköszöntőt állva hallgatták végig. A zenekar Voronin köszöntője után az osztrák néphymnuszt és Kiwisch beszéde után az orosz hymnuszt játszotta. Moravetz vezérőrnagy az orosz hadsereg és képviselőjére, Voronin ezredesre emelte poharát. Rubido-Zichy főispán az ezredesre mondott pohárköszöntőt, Kiwisch ezredes a polgárság és katonaság között fennálló jó egyetértésre. Dankl Viktor ezredes, a XIII. hadtest vezérkari főnöke, a hadtestparancsnok nevében a XIII. hadtest csapataira ültette poharát. Kiwisch ezredes báró Hechtolsheim Antal lovassági tábornokra és hadtestparancsnokra, végül Voronin ezredes Moravetz vezérőrnagyra és dandárparancsnokra mondott pohárköszöntőt. Este tíz órakor megérkezett a fáklásmenet, melyet Lemaic Pál kapitány vezetett. A dzsidások löháton vitték a fáklákat és a téren úgy állottak fel, hogy F. J. I. és N. II. betűk formáját alkották. Végül a dzsidások fényes attaque után bejárták a várost.

Voronin ezredes kifejezte teljes elismerését és köszönetét az ünnepélyekért, azután este tíz-egy órakor Bécsbe utazott. Ma délután a leggyorság számára rendeztek ünnepélyt.

Mostanában ünnepelte a marosvásárhelyi házi-ezred is Marosvásárhelyen 100 éves jubileumát. Az ünnepségekre megjelent Lajos bajor herceg, az

ezred tulajdonosa és Probst Emil tábornoszernagy, erdélyi hadtestparancsnok. A herceget a város nevében Geréb Béla polgármester üdvözölte. A várost július hó 29-én este kivilágították, 30-án reggel fényes tábori mise volt, délután 2 órakor díszbéd, 5 órakor pedig a kaszárnya udvarán fényes katonai ünnepségek. A polgárság együtt ünnepelt a katonasággal s ezen testvéries összetartás szinte egyik tényezője volt a fényes sikernek.

— **Moltke és Bismarok.** Egy hölgy egyszer felkérte Moltket és Bismarckot, hogy emlékkönyvébe néhány sort írjanak. A nagy hadvezér röviden csak annyit írt:

A hazugság elmulandó,
Igazság — örökkévaló.

Moltke, tábornagy.

A nagy államalkotó a következő sorokat írta:

Tudom, hogy a tulvilágon
Mi sem győz az igazságon,
Ámde ez a földi élet
Hazugsággal oly tele,
Hogy még egy hős tábornagy is
Hiába küzd ellene.

Bismarck, birodalmi kancellár.

— **A pánszlávok nemzeti ünnepe.** Ma nyílt meg a tót muzeum egyet nagygyűlése, amelyről lapunk mai számában már megemlékeztünk. A gyűlést Kmetz András elnök nyitotta meg, aki a napirend folyamán beszámolt az egyesület vagyosnának gyarapodásáról. A jelenlevők minden adakozó nevével slava!-t kiáltottak, a kormány háromszázforintos segélyének megemlékezésénél pedig háromszoros slava! kiáltásba törtek ki. Krcsmarik lelkész indítványára az egyet a kormánynak és az összes többi adakozóknak köszönetét fejezi ki a nagylelkű támogatásért. Azután a tisztikar megválasztása következett, a tavalyi tisztikar valamennyi tagját megválasztották a következő időszakra is. A „Zsivena” tót kaszinó gyűlésén Soltész elnök azzal az indítvánnyal állt elő, hogy a kaszinó költségén építsenek tótnyelvű felsőbb leányiskolát. Az indítványt óriási zsivó! kiáltással fogadták és elhatározták, hogy az engedély kieszközlésére Soltészné, Hurbánt, Dula Máténét és a Skultety-párt küldik föl a miniszteriumhoz. Gyűlés után banket volt, amelyn lelkes tósztokat mondtak többek közt a „Narodni Noviny” című pánszláv ujságra is. Üdvözlő táviratot nagyon sokat kapott a gyűlés.

— **Gromon Dezső Nagyváradon.** Gromon Dezső államtitkár tegnap Nagyváradon időzött, mely alkalommal a honvéd hadapród-iskola építkezését tekintette meg. Az építés vezetősége kijelentette az államtitkárnak, hogy augusztus 15-én az új katonaiskola átadható lesz.

— **Egy fiatal művész netala.** Kolozsvárról táviratozzák, hogy ott Farkas János hegedűművész ma reggel meghalt. Halála nem jött váratlanul, mert már tavaly januárban tüdőbaja ágyba döntötte és élete azóta egy hosszú baldoklás volt. Betegsége eilen hiába keresett enyhülést Abbáziaiban, később Erdély fenyvesei között Gyáluban és legutóbb Gleichenbergben. Ez utóbbi helyről már mint élő halott utazott haza szüleihez Kolozsvárra. Egész élete küzdelemben telt el, és mikor már tudásával és művészetével képes lett volna magának kényelmesebb helyzetet biztosítani, a sors szörnyű betegséggel sújtotta és kiragadta családjá és barátai köréből. Pedig oly fiatal volt: alig huszonkilenc éves! Tehetségével már gyermekéveiben feltűnt. Az országos zeneakadémiában Hubay Jenőnél, majd Berlinben — hosszú ideig — Joachimnál tanult. A zeneakadémiában egy darabig tanárát helyettesítette, majd a Hubay-Popper kvartett másodikhegedűse lett. Ép egy kvartett-próba alatt történt, hogy betegsége vehemensen kitört rajta. Ez időből kezdve nem nyult nyirettyőjéhez, amely most végkép kihullott kezéből. Édesatyja, Farkas Ödön, a kolozsvári zeneakadémia igazgatója, a „Vezeklők” és „Balassa Bálint” című operák szerzője, megtört szívvel gyászolja.

— **Wlascics Gyula Syltben.** Westerdandból, Sylt szigetéről táviratozzák, hogy dr. Wlascics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter nejevel és Perczel Beni országgyűlési képviselő családjával

ma odaérkeztek. A munkmarschi kikötő-állomáson a magyar fürdővendégek nevében Visontai Soma országgyűlési képviselő és Sturm Albert szerkesztő szép virágbokrétát nyújtottak át a miniszter nejének. A vasuti állomáson Schartener alezredes fürdőigazgató üdvözölte a vendégeket és szintén bokrétát nyújtott nekik át. A miniszter érkezésekor, akit a pályaudvaron számos fürdővendég várt, a gyógytarem épületére a schleswig-holsteini zászló mállé odatűzték a magyar lobogót is.

— **Turisták veszedelme.** Mindennap egy-két lezuhant turistáról érkezik hír az Alpeselekből. Ma három ember esett áldozatul hegymászó szenvedélyének. A Horn-csucsról tegnap lezuhant egy ember, akiről csak annyit tudnak, hogy Stein a neve. Valóságos hústömeggé zuzódtott. — A Dobratod-hegyről egy Miglantsch Alajos nevű napszámos zuhant le, aki részeg fejjel két más berugott társával turistapassziókra adta magát. Rögton meghalt. — A briensi Rothorn-hegyről Schmidbauer baseli tanár zuhant le. Hogy hamarabb érjen célzt, a rendes utról letért s ez okozta veszedelmét.

— **Dohányzó gyermekek.** A norvég storting egy csoportja azon fáradozik, hogy törvényt vigyen keresztül, amely a tizenkét éven alól levő gyermeket eltiltja a dohányzástól. Nem akarják megengedni, hogy ilyen fiatalon akár ingyen, akár pénzért bárki is dohányhoz jusson s meg akarják tiltani a dohánygyáraknak, hogy tizenhét esztendősnél fiatalabb gyermekeket alkalmazzanak. Fölhatalmazták a rendőrséget, hogy azoktól a gyermekektől, akik nyilvánosan dohányoznak, elkobozhassa a pipát, cigarettát. Azok a kereskedők, akik gyerekeknek dohányt adnak, száz koronáig terjedhető bírsággal sújthatók. Hasonló intézkedések vannak már az Egyesült-Államok némely államában.

— **Shafter tábornokról.** Santiago de Cuba meghódítója, Shafter generális mintaképe az amerikai self-made-tisztnek. Mikor Kuba szigetén partra szállott, az ott állomásozó katonák nagyon vágyódtak a vezérüket közelről meglátni, mert roppant sok furcsa dolgot hallottak felőle. Azt beszélték, hogy ő a legnagyobb és legsúlyosabb katona a világon. 310 font a súlya. Öltözködése ilyen: fölvesz egy hosszú inget, nadrágot, csizmát és kalapot. Ez minden. Ezen kívül nincs rajta semmi, csak egy csomó kitágult visz-ér. A lova persze megfelelő termetű, tizenhat markos. Vágtatva haladt el a katonai csapatai előtt s mikor az első vezényszava elhangzott, rengett a környék. A hatalmas katona a saját csapatait rohamban meghódította, sokkal hamarabb és könnyebben, mint a spanyolok erőségét.

Shafter tábornok 1835-ben született Michigán államban. Nyaranta testvéreivel együtt mezőművelést végzett a mezőkön és a gazdaságban, s csak télen járt iskolába. Verekedő gyerekek voltak a Shafter-fiúk. A tanítójuk mindig egy félórával hamarabb küldte őket haza, mint a többi fiút, mert különben nagy verekedésekkel mulattak. Már akkor is Bill, a mostani tábornok volt a vezér. Mikor sorozás alá állott, nem vették be katonának, de addig-addig erősködött, amíg mégis elvitték a verbunkosok. A nagy szabadságharcban kitűnő katona volt, a legjobb talán a seregben. Virginiában érte a legnagyobb dicsőség. A kalapját és a kabátját eldobta, repülő hajjal, s egyik kezében meztelen karddal, a másikban pisztolyal vezette csapatait a legherebbebb tűzbe és magával ragadta az egész ezredet. Noha sebeket kapott, viaskodott végig az ütközetben, mint egy oroszlán. Kitüntetését kapott az ütközetben s kapitányból alezredes lett. Az indiánusok ellen vívott harcokat ő vezette. Ekkor volt elemében. Egyszerűen elsőpörte őket.

Shafter kétszer nősült. A második felesége híres szép asszony volt s most másfél éve halt meg. Most 63 éves a santiago-i győző.

— **Egy petróleumbánya.** Dunquesqueből érkező távirat jelenti, hogy az ott levő petróleumbányában nagy tűz pusztult. Eddig már robbanás is történt, mely egy embert megölt és többet megszesített. A veszedelem növekvő és a tűz elfojtásáról egyelőre szó se lehet.

— **Telky temetése.** Telky Iván holtteste kint nyugszik a kerepesi-úti temető halottasházában. Gránszlepelbe vonták a legnagyobb termet és 34-**szaki** növények, lobogó szöveteknek között felállították a ravatalt, melyet a koszorúk zömege egészen ellepett. Az egyszerű, még nyitott koporsóban alig megváltozott arcczal fekszik Telky Iván. Mellét a görög Megváltórend kék szallagja, arany koronás fehér keresztje díszíti. Összekulcsolt kezei között virágcsokrot tart. A halott lábaira annak a feltűnő nagyságu koszorúnak virágai borulnak, melyet az Apáthy család tett a ravatalra. Koszorúkat küldtek még az akadémia, Haris görög honzul, gróf Kun Géza és neje, Farkas altábornagy, Lakatos Aladár miniszteri osztálytanácsos, Gück Frigyes és neje, koszorút helyezt a ravatalra, tisztelete jeléül, a Pannonia szálló személyzete is. Az elhunyt tudós temetése ma délután öt órakor volt. Kanovics Béla józsef városi apátplébános szentelte be a holttestet, melyet a temető 28-ik parcellájában, a Kossuth Lajos sírjával szemben ásott díszsírhelyen temettek el. A temetésen az egyetem tanári kara is megjelent.

— **Szent István napja.** Szent István napján, augusztus 20-dikán, a szokott módon ülik meg a budai várban a nemzeti ünnepet. Az ünnepen Vasary Kolos biboros hercegprimás pontifikál, aki már a jövő héten Budapestre érkezik. Az ünnep reggel hétkor kezdődik a királyi palotai Szent-Zsigmond-kápolnában, ahonnan a Szent Jobbot ünnepi körmenetben viszik át a Mátyás-templomba. Itt nyolcz órakor lesz az ünnepi istentisztelet és a szent beszéd, amelyet Franciscs Norbert fog mondani. Az egész ünnepély programját különben most állítja össze dr. Nemes Antal budavári plébános.

— **Főszolgabíró a tolonczkocsin.** A főszolgabíró korlátlan ura a zöld színű tolonczkocsinak és rendszeren másokat szokott beültetni. De néha fordul a világ és a főszolgabíró is megtanulhatja, milynemű élvezetet nyújt az a bizonyos rossz hírű utazás. Mint miskolci levelezőnk jelenti, néhány nap óta egy föltűnően intelligens kinézésű, de rongyos cipőben, járó javakorabeli férfi kolduit az utcákon. A minap pedig kitűnt, hogy ez a koldus előkelő család ivadéka, K. Imre, aki még nemrégiben főszolgabíró volt Temes megyében. A szerencsétlen ember mértéktelen borivásnak adván magát, elvesztette hivatalát, lassankint pedig egészen elzüllött. A miskolci rendőrség a sajnálatra méltó embert illetőségi helyére, Kecskemétre tolonczoltatta.

— **Hianyzó pénzek.** Ismét Krivány és ismét Kriványokról szól az ének. Csomáról írják, hogy ott a mult hetekben új adóügyi jegyzőt választottak, ki a pénztárban nyolczszáz forintot meghaladó hiányt talált. Hajas Gyula főszolgabíró erre a község pénztárnokát. Király Jánost állásától felfüggesztette s ellene a fegyelmi eljárást megindította. A vizsgálat fogja kideríteni, vajjon sikkasztásról van-e szó, vagy csak szabálytalanságról. A községi képviselő-testület egyébként tegnap új pénztárost választott.

— **Mulató fürdővendégek.** A korytniczi fürdővendégek augusztus 1-én sikerült búcsuestélyt rendeztek, melyen Korytnicza legelőkelőbb közönsége vett részt. A hetventeritűsi banketet zártkörü tánczestély követte. A párok még jóval éjjel után is járták a csárdást. Jelenvoltak:

Asszonyok: Leonhard Gyuláné fürdőigazgató neje, dr. Stern Salamonné (Budapest), dr. Geiger Márna (Rózsahegy), dr. Hoffmanné (Bécs), Bethlen Amália (Budapest), Fuchs Miksáné (Rózsahegy), Neumann Árminné (Léva), Löwy Ignáczné (Simontornya), Richmann Józsefné (Budapest) stb.

Leányok: Stern Margit (Budapest), Geiger Olga (Rózsahegy), Hoffmann Elsa (Bécs), Löwy Berita (Simontornya), Sohr Sárika (Bécs), Csató Emma (Kecskemét) stb.

— **Nagy tüzek.** Sopronból jelentik, hogy a Fertő mellékén levő fekete városrészben, hihetőség gyújtogatás következtében óriási tűzvész keletkezett, mely csakhamar 103 házat, számos melléképületet és betakarított gabonát elhamvasztott. A kár meghaladja a százezer forintot, amely összegből alig negyvenezer forint térül meg a biztosítások útján. A csend-

őrség erélyesen nyomozza a gyújtogatót, de még eddig semmi nyomára nem akadt. — Magyar-Óvári tudósítónk jelentése szerint Mosonmegye Kőpecsény községében ma délben nagy tűz keletkezett, mely már eddig is huszonkét házat hamvasztott el. Az oltási munkálatokhoz Pozsonyból és Rajkából jöttek a tűzoltók, kik emberföltötti erővel próbálják a tüzet lokalizálni. A kár nagyon jelentékeny. — Nagy-Tapolcsányból táviratozzák, hogy az Erzsébet-pusztán ma délután az aratók gyermekei felgyújtottak ötven kéve sást. Három kis gyermek megégett a sás között.

— **Katonahistóriák.** Néhány nap múlva megpördülnek a dobok a háziezred kaszárnyájának udvarán, a tambourmajor magasra emeli a gombos végű karmesteri botot és a fölharogó zene hangjai mellett utnak indulnak a katonák. Gyakorlatra mennek a derék fiúk, fárasztó gyakorlatra és a szakácsnék és szobaleányok világa gyászt ölt — két hétre. Ebédeink el lesznek rontva, kedvencz ételünk nem kerülnek az asztalra, mert a Sára, vagy ahogy épen hívják, el van keseredve. A szobaleány sírva törölgeti a butorokat, könnyelműen tördeli el a drága théás service legdrágább darabjait, mert az a bizonyos káplár nem megy ki az eszéből. És mindez talán már holnap megkezdődik, a busulás és a zokogás, ha majd elolvassák a ma küldött kommunikét, mely így hangzik: A budapesti háziezred, a 32-ik gyalogezred, augusztus hóban kezdi meg a nyári hadgyakorlatokat a főváros környékén. Az idén a 32-ik gyalogezred pórtartalékosait augusztus 16-ára hívták be szolgálat-tétel végett 18, 20, illetőleg 32 napra. Az ezred kiegészítő részét tevő honvédtartalékosok augusztus 13-án 35 napra vonulnak a tápió-súlyi és pilis-csabai táborokba.

— **Közfogló.** Schacherls Károly budapesti nagykereskedő eljegyezte Reiner Reginát, Kúrti Ignác fővárosi nagyiparos szép és szellemes nevelésnyát.

— **Segítség a jégkárosultaknak.** A dunántúli országgyűlési képviselőknek a jégkárosultakat segélyező bizottsága hosszabb levelet küldött Tisza Kálmáné született Degenfeld Ilona grófnőhöz, mint a „Jósziv-egyesület” védnökéhez, melyben felkéri, hogy a „Jósziv-egyesület” legközelebbi ülésén tegyen indítványt arra nézve, hogy az egyesület nagyobb összeggel segélyezze a jégkárosultakat.

— **Földrengés.** Zarából táviratozzák, hogy Sinj környékén tegnapelőtt és tegnap ismét több földrengést éreztek, köztük néhány erőset.

— **Öldöktő vihar.** Madridból jelentik, hogy Villa Mediana és Hormilla falvakban borzasztó vihar dühöngött, amelynek számos emberélet esett áldozatul.

— **Vakok iskolája.** A vakok országos intézete két havi szünidő után szeptember 1-én kezdi meg működését. A beiratások augusztus 29-én, 30. és 31-én lesznek. A beiratkozásnál a szülők vagy gyámok jelenléte föltétlenül szükséges. A jelentkezők a növendékek ép állapotban tartoznak a szünidőre nekik használatra adott tanszereket és szerszámokat visszaszolgáltathatni.

— **Bányamunkások bérmozgalmá.** Bécsi tudósítónk jelentése szerint a Bécsben ülésező bányamunkások-kongresszus mai ülésén élénk vita után, amelyben főképp angolok vettek részt, elfogadták Miner (föderalista) következő határozati javaslatát: A kongresszusnak az a nézete, hogy elérkezett a bányamunkásokra nézve az ideje annak, hogy megállapítsák a minimális bért és ha kell, küzdjenek érte.

— **A jászóvári prépostság sikkasztója.** A jászóvári prépostság monori uradalmában sikkasztás történt Pisztrovszky András, az uradalomban alkalmazott erdőész az uradalom erdeinek faterméséből nagyobb mennyiséget titokban eladott a pénzt lassankint fölszedegelte s azután megszökött. Sokan azt állítják, hogy Nagy-Ida felé látták távozni. A sikkasztást meg a szököst Kaffka Béla uradalmi tisztartó vette észre, aki tegnap részletes fölterjesztést adott be Pisztrovszky ellen. A sikkasztással vádolt erdőész a hatóság nyomozza.

— **Rejtélyes gyilkosság.** Fejérd kolozsmegyei községben tegnap éjjel meggyilkolták Rács P. vel parasztagrát. A gyilkosok még eddig ismer-

etlenek. A csendőrség a nyomozást megindította ugyan, de eddig nincs semmi eredménye. A község, ahol a gyilkosság történt, Kolozsmegye egyik legeldugottabb részében fekszik. Szomszédságában csak nyugat felől van egypár község, más oldalról pedig messze járó földre nincs egyetlenegy kunyhó se. A falu egyike a legveszedelmesebb zugoknak, ahol a csendőrök is mindig harcra készen szokták körutjukat végezni.

— **Elfogott család.** Így olvasva, elég jó hangzásnak hallatszik a Sváby Ernő neve, de a mi e név mögött rejtődik, az egy nagy, közönséges iparlovag, ki ma hosszas dicstelen szereplés után végre hűvőre került. Sváby Ernő Aradról került fel a fővárosba, miután Aradról különböző gonoszságai miatt el kellett tűnnie. A fővárosba kerülve azzal kezdte meg szélhámoskodásait, hogy ujságírónak adta ki magát és e czímen csapott be néhány hiszékeny embert. Emellett krakélereskedett is, a József-köri Hazám-kávéházban egy katonatiszttel ugynevezett kardafairje is támadt, szóval, mindig foglalkoztatta a — rendőrséget, míg végre cainnyel oly természetűek lettek, melyek a büntetőörvénykönyvvel nagyon is erős kollízióba hozták. Miután állandó lakása nem volt, körözték, ma végre elfogták a Sándor-utcában és letartóztatták.

— **A plakát.** Sokan vannak, kiket megállítanak az utcán a kisebb-nagyobb színes plakátok, de kevesen, kik a plakáton művészetet keresnek, a minthogy festőink közül is csak kevés vállalkozik arra, hogy plakátot fessen. Annál meglepőbb, mikor a hirdető-oszlopon egy-egy hatásos, szép plakáttal találkozunk. Mindenki, aki a ligetben jár-kél, megcsodálja mostanában a Bem-Petőfi körkép új falragasztát. Hatalmas szürke lovon Petőfi Sándor, lekésen, kalaplevéve üdvözlí, a vörössipkásokat, kik beveszik Nagy-Szebent. Meglepon szép a kivitele, szembeötölő, művészi ez a plakát, mely a hirdetőoszlopnak díszére válik.

Naplrend.

Naptár: Szerda augusztus 4. — Róm. kath. Domonkos hv. — Protestáns: Domenkos. — Görög-orosz: (július 23.) Fókasz vt. — Zsidó: Ab. 15. — Napkél: 4 óra 26 perczkor. — Nugszik: 7 óra 18 perczkor. — Hold kél: este 8 óra 2 perczkor. — Nyugszik 7 óra 15 perczkor reggel.

A közoktatásügyi miniszter nem fogad.

A belügyminiszter fogad délután 4—5 óra.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 óra.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.

Technologiai iparmúzeum nyitva 9—1 óra és 3—6 óráig.

Természettajzi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12 óra. (Museum-körut 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Nemzeti múzeum természettajzítár nyitva d. e.

9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (erillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Az iparművészeti múzeum nyitva 9—12 óra és 3—5 óra.

Akadémiai könyvtár nyitva 8—8 óráig.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1 óra.

Iparművészeti társulat kiállítása nyitva d. e.

9—1 óra.

Magyar körképtársaság: A „Hódoló díszfel-

vonulás”, Eisenhut nagy körképenek előkészületei miatt egyelőre zárva van.

Deák-mauzóleum a kerepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekin-

thető 10—1 óra 50 krajczár belépő díj mellett.

Arany László temetése.

Az előkelő magyar társadalomnak és a nagy közönségnek óriás részvéte mellett temették el ma délután Arany Lászlót. A földhitelintézet bálvány-utcai palotájának fekete drapériával és délszaki növényekkel ékesített udvarán már három órától kezdve gyülekezett a közönség, melynek soraiban ott voltak:

Báró Dániel Ernő miniszter, Zsilinszky Mihály és Plósz Sándor államtitkárok, Szalay Péter, Szalay Imre, Abonyi Emil, Berezik Árpád, Forster Gyula, Márai Izidor és Heinrich Gusztáv miniszteri tanácsok, Hieronymi Károly és Fabiny Teofil valóságos belső titkos tanácsosok, gróf Károlyi Tibor, a főrendiház alelnöke, Gyulai Pál és Lechner Ágost főrendiházi tagok, Madarász József, Brázay Kálmán és Babits József országgyűlési képviselők, Hammersberg Jenő főügyész, Csiky Kálmán, Högyes Endre, Pertik Ottó, Tauffer Vilmos, Grósz Emil egyetemi tanárok, Miklós Ödön kormánybiztos, az akadémia küldöttsége és még számosan az irodalom és művészetek emberei közül.

Az ideiglenes ravatal körül sorakoztak: Nagy-Szalonta város küldöttsége és a nagy-szalontai református egyház és Szent György-társulat vezér-emberei. A gyászoló özvegy hátyjának, Szalay Péternek karján jött le az udvarra s a koporsó fejénél foglalt helyet a család tagjaival együtt.

Négy órakor kezdődött a szertartás. Haypál Benő budai református lelkész lendületes gyászbeszédében méltatta az Arany-család érdemeit s az alhunyt vallásos és hazafias erényeit. Az operai énekhar Egressynek „Miért oly borús” kezdetű gyászadalát énekelte. Ezután Gyulai Pál mondta el bucsuztató beszédét, mely alatt mindenki sirt.

A beszéd így hangzik:

„A magyar tudományos akadémia, Kisfaludy-társaság és a magam fájdalom nevében intézek hozzád néhány bucsuzót, szeretett, megsiratott és felejtethetetlen barátunk. Dicső atyád emléke és saját irodalmi munkásságod csatoltak téged e két intézethez s atyád író-társainak barátsága mintegy örökségkép szállott reád. Oh, ki hitte volna, hogy mi temetünk el téged, mi aggok, akik ismertünk mint vidám gyermeket, nagreményű ifjút és munkabíró, erőteljes férfit. Mily biztató jelek között léptél a nagyvilágba. Mily örömet tapasztunk irodalmi sikereidnek, midőn kétszer nyertél koszort a Kisfaludy-társaság költői pályázatán, midőn sikerült Shakespeare- és Molière-fordítással ajándékozni meg nemzedetedet, midőn a magyar népköltészet maradványait gyűjtve, jeles értekezésekben fejtegette a magyar népszellem nyilatkozatait, midőn irodalmi, nemzetgazdasági, politikai tanulmányokkal és bírálatokkal gazdagítottad folyóiratainkat.

Es nemcsak az irodalmi, hanem a hivatalos pályán is kitűntél. Mint a magyar földhitelezet egyik igazgatója, munkásságod javarészt az intézet céljainak szentelted azzal a lelkiismeretes szorgalommal, mely sajátod vala. Atyádtól örökölt mély erkölcsi és nemzeti érzésed nyilvánult minden tetteidben. Komoly, látszólag hideg külső érző, emberszerető szívet takart. S mily gyöngéden és hűvel szeretted nődet, akivel oly boldogul éltél. És most minden dulva, összetörve, romokban. Mintha a sorsnak kedve telnék abban, hogy a kiváló férfiakat pályájuk delén sújthatja le, mintha irigyelné a boldog házassági frigyét s örömet lépne szét.

De ádáz fájdalom ne bántsa hamvadat. Nyugodjunk meg az isteni gondviselés végzésén. A halál nem győzedelmeskedhetik a szellemen. Te nem haltál meg egészen reánk nézve. Folyvást élni fogsz nőd, rokonaid és barátaid szívében; az irodalomban műveid tartják fenn emlékedet és mindazok, akik ismertek, még sokáig fognak emlegetni. Áldás poraidra! Isten veled! Isten veled.”

Gyulai beszéde után hatfogata diszhintóra tették a koporsót, s a menet a fürdő-utcán, Andrassy-uton, Erzsébet-köruton és kerépesi-uton végig vonult ki a temetőbe.

A kerépesi-uti temetőben nagy tömeg várakozott a gyászmenet megérkezésére. Az Arany János szarkofág alakú emlékkövét környező utakon szint-egy hemzsegett a sokaság. Rettenetes tolongás keletkezett akkor, mikor a nyitott száju kömedenczében megláthatták az Arany-család koporsóját. Azonban ezek közül csak Széll Piroska koporsója volt látható, melynek fedelén megfakult betűk látszottak:

Széll Piroska, élt 20 évet.

Ez a koporsó Arany Jánosné koporsója fölé van helyezve, míg a most elhunyt Arany Lászlónak atyja tölgyesrénybe zárt koporsója fölött jut hely.

A nyitott sírnál Haypál Rezső református lelkész mondott rövid imát, mely után gróf Desseffy Aurél, a magyar földhitelezet elnöke lépett a koporsóhoz s rövid beszédében bucsuztatta el a halottat volt igazgatótársai nevében. Ezzel a szomorú aktus véget ért, a gyászoló sokaság oszladozni kezdett. Csak a család és Nagy-Szalonta küldöttsége várta meg, míg a medenczére ráfektették a nagy kölapot, mely alatt most immár együtt pihen Arany János magvaszakadt családja.

A nemzetiségi ifjúsághoz.

I.

Közismeretes az az államellenes mozgalom, melyet a magyargyűlölő nemzetiségi ifjak indítottak. Állítólag végrehajtási vérbizottságot is alakítottak oly czélból, hogy ez halálra ítélje azokat a magyar hazafiakat, kik nekik leginkább utjukban állanak. Ezek közé tartozik ő szerintük az országos nemzeti szövetség elnöke Dr. Herczegh Mihály, az egyetem rektora és dr. Krivácsy Géza ügyvezető főtitkára is.

Ezek fejére tehát a halálos ítélet már meg is hozatott és velük levél útján közölte.

Csak hogy sem Herczeghet, sem Krivácsyt, sem a levelében megjelölt Rákosi Jenőt és Jeszenszky miniszteri tanácsost nem retenti vissza a fenyegetés akkor, mikor ők az állam érdekében, nemzeti ügyben legjobb tudásuk és belátásuk szerint hazafiasdolgot művelnek és cselekednek.

Ember az embertől csak nem ijedhet meg. Tehát a nemzetiségi ifjaktól sem. Mivel ők is embertől született lények.

De vajjon miért is a bős harag és boszúállás azoktól az állítólagos nemzetiségi ifjaktól? Hiszen épen az országos nemzeti szövetség az, melynek működése ellen ő nekik nem lehet okuk sem a panasza, sem az aggodalomra.

Mert mit akar az országos nemzeti szövetség?

Akarja a hazafias szellemet, nemzeti érzelmet és humanus gondolkodást fejleszteni.

Akarja a nemzetiségek közt a bizalmatlanságot megszüntetni, a békét, barátságot, a kölcsönös tiszteletet és becsületet előmozdítani.

Akarja a munkásnép sorsát javítani, annak jogos és méltányos érdekeit védelmezni s a társadalom értelmesebb és vagyonosabb részét rábírní, hogy ő is komolyan, szeretettel foglalkozzék a szegény munkásosztály szükségleteivel s ennek lehető kielégítése végett áldozatot is hozzon. Mert magunkat segítjük meg azzal, amit a jóra való munkásnak adunk szerető szívvel.

Akarja a társadalmi egység megvalósítását, lerombolásával a válaszfalaknak, megszüntetésével az előítéleteknek, a felekezeti türelmetlenségnek és a nemzetiségi fajgyűlöletnek.

Akarja a magyar nemzeti állam megtestesülését, melyet csak úgy érhetünk el, ha a társadalmi elemek összeolvadnak az egységes társadalomba, ha a különböző valláshoz, vagy népiséghez való tartozás nem érinti a hazafiságot és ha a horvát, szerb, román, német vagy tót is magyar hazafinak tartja magát s ha lelkét szintoly lángoló hazaszeretet és nemzeti érület hatja át mint a magyarajkuaknak.

Az országos nemzeti szövetség nem akar erőszakkal magyarosítani. A tüzzel-vassal való magyarosítás tulla a czélon. Elítéli azt a fenhéjázó és rátartós büszkeséget is, mely lehorvátozza, leráczozza, leoláhozza, lenémetezi, letótozza a nemzetiségeket. Ez csak gyűlöletet ébreszt és nem szeretetet.

Holott pedig az országos nemzeti szövetség fegyvere: a béke, szeretet, előzékenység, barátságos bánásmód és figyelmes eljárás. Természetesen a megfelelő erélyt és kellő akaratszilárdságot is alkalmazva ott, ahol szükség van rá. Csak ily tényezőkkel érvényesíthetjük azt a társadalmi egységet, amelyből a nemzeti egység és nemzeti állam önként következik.

Azt akarja az országos nemzeti szövetség, hogy ne az idegen, vagy holmi külföldi ellem befolyásolja a nemzetiségeket; hanem inkább a magyar társadalom hasson rájuk vagyona, értelmisége és műveltségének tulsulja által. Mert valóban itt már az ideje, hogy a magyar társadalom is felegyenesedjék s erejének öntudatára jusson és a nagy nemzeti munkához hozzálasson. Mert minél jobban fölemeljük és megerősítjük magunkat a törvények korlátain belül: annál jobban és ösztönzöserűbben hazudnak és simulnak hozzánk a nemzetiségek. Akaratjuk ellenére is megkedvelik a magyar nyelvet s önként terjesztik a magyar állam tekintélyét.

II.

Az eddigiekből önként kiviláglik, hogy a nemzetiségi mozgalmak nem természetesen. Ezek nem a nép faji érdekeit tartják szem előtt, hanem az agitátoroké, akik nem fajpolitikát csinálnak, mely fajszereteten alapul, hanem kenyérkeresetet, népbolondítót, a törvény és közrend ellen lázító, hazaáruló mesterséget űznek. Az agitátorok az izgatást életpályának, keresetforrásnak tekintik, mely nagyon jól jövedelmez, könnyen és uriasan meg lehet belőle élni, pedig kvalifikáció sem kell hozzá. A krajczárokat és forintokat önként összehordja a szegény nép, melyet elbolondítottak, tévutra vezettek, fanatizáltak. Éhen halnának, ha ez a megcsalott nép tiszta szemmel látna és higgadt fővel fontolgathatná a helyzetet. — Épen azért ezek az agitátorok, ezek az ugynevezett nemzetiségi apostolok mindenütt ott vannak, ahol a magyar ajku és nem magyar ajku népek jó barátságban élnek. Mindenütt ott teremnek, hogy e barátságot feldulják, ellenséges érzületté változtassák, tévutra hajtsák.

Mivel tehát egészen más az érdeke a népek és egészen más az agitátoroknak: ezért akarja a nemzeti szövetség a népet az agitátoroktól elválasztani. És itt van a tilkos rugó, mely bős haragra, boszúállásra ingerli a nemzetiségi apostolokat az országos nemzeti szövetség s ennek vezérémberei iránt.

Mert az a hiresztelés, hogy nálunk a nemzetiségek el volnának nyomva: csak mesebeszéd. A magyar állam egyik nemzetiség történelmi és közjogi individualitását sem nyomta el. Mert ilyen politikai értelemben csak a magyar nemzet birt. Az egyes nemzetiségek az ezeréves Magyarországban csak ethnográfiai népfajok voltak. Ahol a magyar állam történelmi és közjogi individualitást talált, mint Horvátországban, ezt ott érintetlenül is hagyta.

Épen azért nincs is ellentét, nincs is politikai gyűlölség magyar nép és nem magyar ajku nép között. Mert a nemzetiségeknek is teljesítve van minden számbavehető jogos, törvényes és méltányos kívánságuk.

A nemzetiségek is szabadon gyakorolhatják vallásukat. Ezt részükre ugy az 1848. évi mint az ezt megelőző és követő számos felekezeti törvények egyértelműleg bizonyítják.

Szabadon mivelhetik kulturájukat. E tekintetben a magyarországi nemzetiségek 1861. év, vagyis a magyar törvények visszaállítására óta óriási haladást tettek, amit statisztikai tényekkel is lehet bizonyítani.

A magyar nemzeti kultúra nem akarja a nemzetiségek kulturáját akadályozni. Mert az a magyar nemzeti kultúra nem csupán a magyar faj műveltségére szorítkozik, hanem magában foglalja műveltségét azoknak a nem magyar ajku népeknek is, akik Magyarországon a politikai értelemben vett magyar nemzetet alkotják. Csak azt akarja, hogy a nemzetiségek az ő egyéni különleges, partikuláris kulturájukat individualis jellegük fentartásával hozzák be a közösbe, az egyetemekbe, az ugynevezett országos nemzeti összműveltségbe, — mely annál jelesebb leend, minél kiválóbb tulajdonságokkal ékeskedik kulturája azon egyes népiségeknek, melyek összesen véve a magyar nemzet és a magyar nemzeti geniuszt alkotják.

Szabadon gyakorolhatják nyelvüket; ezt részükre nemcsak az 1868. évi nemzetiségi, de a közoktatási törvények is biztosítják. Mindezek teljes szabadságot adnak a nemzetiségi nyelvnek ugy a népiskolákban, mint a középiskolában. A többek közt csak a románokról veszem példát. A románoknak 3500-nál több román nyelvű népiskolájuk van; ezeken kívül 5 gimnáziumuk, 1 reáliskolájuk. 5 tanítóképezdájük, 4 pápi szemináriumuk, nagyszámu felsőbb leány- és polgári leányiskolájuk, melyekben kizárólag románul tanítanak. Nem is szólva az alig 200,000 főnyi erdélyi szászoknak hét virágzó középiskolájukról és több, mint háromszáz népiskolájáról.

A megyékben, városokban és községekben is teljes mértékben érvényesül a nemzetiségek nyelve, ugy mint a jegyzőkönyvek hivatalos nyelve. Egy-

házi ügyekben sincs semmi akadály a nemzeti-ségi nyelvnek. Valamint nem gúrdították gát a nemzetiségek elé a társadalmi életben sem. 1894. év óta több mint 50 román pénzüzet alakult 3 millió alaptőkével s csaknem ugyanannyi tartalék-alappal, melyeknek célja a román nép különös érdekeit szolgálni, magyarellenes politikát követni, az erdélyi magyar földbirtokosokat depossideálni — hogy aztán a román földbirtokosok ragadhassák kezükbe a politikai vezetést.

Semmi ok sincs tehát a gyűlölködésre. Mert a világtörténelemben páratlanul áll az a testvériség, az a nagylelkűség, melyivel a magyar törvényhozás a nemzetiségek iránt viseltetett. A nemzetiségek mindazokban a jogokban, kedvezményekben és kiváltságokban részesültek, amelyekkel a magyar születésűek bírtak. A törvény előtt való egyenlőség vörös fonalként húzódik végig egész törvényhozásán — a honfoglalástól kezdve mostanáig.

Ha azután ezekkel a jogokkal szemben azt kívánjuk és követeljük, hogy a nemzetiségek, legalább akik az intelligenciához tartoznak, a maguk anyanyelv mellett tanulják meg a magyar á l l a m n y e l v é t is: ennél semmi sincs természetesebb, ezt minden állam megköveteli polgáraitól. Mert lehet valaki nemzetiségére nézve horvát, szerb, román, német vagy tót: de hazafiságára nézve nem lehet más, mint magyar. Mert nemzeti-ség sok van, de haza csak egy van: a területileg és politikailag feldarabolhatatlan Magyarország.

Meg kell tehát értelnünk a nemzetiségekkel, hogy ők Magyarországnak lakosai; tehát mint ilyenek magyar állampolgárok, magyar hazafiak — beszéljenek bár horvátul, németül, szerbül, tótul, avagy románul. Meg kell értelnünk, hogy rájuk nézve a magyar államnyelv elsajátítása csak előny-nyel és haszonnal jár. Mert a magyar nyelv tudása nélkül sem a politikai életben, sem a megyei, városi és községi ügyek munkáiban nem vehetnek részt olyan mértékben, amilyen rész őket azokban különben megilletné.

Egyeztessük ki tehát a hazafiságot a nemzeti-séggel, mint az egykori horvátországi bán: gróf Zrínyi Miklós Péter öcséséről szólván: az én vitéz öcsém nyelvére bár horvát; de azért mint magyar imadja hazáját.

Hagyjunk fel tehát a gyűlölködéssel. A gyűlöletnél jobb a tett. Kezdjünk egy újabb életet. Ha szerettük egymást a múltban, szeressük egymást a jövőben is.

Herzoghy Mihály,

a budapesti tudományegyetem rektora,
mint az országos nemzeti szövetség elnöke.

Férfiak a konyhában.

Berlin, július 31.

Megirtuk nemrég, hogy a berlini asszonyok klubot alapítottak — kizárólagosan a saját részükre. Most egy másik társadalmi eseményről adhatunk hírt, amely még furcsább az elsőnél. Arról van szó, hogy a berlini férfiak mozgalmat indítottak az irányban, hogy az asszonyokat kizorítsák a — konyhából. Azok között, akik a mozgalmat megindították, két uriember van, aki különösen figyelemreméltó. Az egyik egyáltalán nem eszik asszony főztijéből, ha még olyan szép is, aki főzte; a másik meg uton-utófélen beszéli, hogy:

— Az emberiség degenerálódásának fő oka az, hogy a konyhát, amely szellemünkre nézve éppen olyan fontos, mint testünkre nézve, egészen az asszonyok kezére adtuk. Nézzék meg az uralkodóházak tagjait: milyen sokáig élnek azok! Perze, az ő konyhájukban kizárólagosan férfiak főznek. Mindenki, aki csak teheti, tartson férfi-szakácsot, esetleg, ha hotelben étkeznék, csak olyan helyre járjon, ahol férfiak főznek.

Talán van valami a dologban. Mert lám, nemcsak ezek az urak beszélnek így, hanem Nietzsche is, aki pedig nagyon magasról nézte azokat a dolgokat, amik az átlag-embereket oly igen nagyon izgadják. S ha ő is észrevette, hát nyilván igaz is lesz, legalább részben. Mit is mond Nietzsche?

„Butaság a konyhában; az asszony mind szakácsnő. Milyen rettenetes gondatlansággal látják

el a ház fejét és a gyermekeket enniával! Az asszony nem tudja, hogy mi az étel és szakácsnő akar lenni. A konyhában elkövetett esztelenségek tartják vissza leginkább az emberiséget fejlődésében és ezek befolyásolják a legborzisztóbb módon.”

Hálátlanok volnánk, ha megfeledeznénk mindazokról a szép és jó ebédekről és vacsorákról, amelyeket asszonyi kezek élénk varázsoltak már. Megérdemelnénk, hogy magunknak kelljen a konyhai dolgokat ellátnunk, ha ezeket letegadnók. Mert igaz ugyan, hogy a konyhai mesterség nem boszorkányság és minden férfi, ha csak nem nagyon korlátolt eszű, meg tudja tanulni; de viszont az is igaz, hogy egészséges kultúra csakis ugy lehet-séges, ha a munkamegosztás helyes elveken alapul, s így a férfi-szakács kell, hogy kivétel ma-radjon.

Meglehet, hogy a mai értelemben vett polgári konyha egykor egészen meg fog szűnni s helyette egy központi konyha lesz, mely az egész várost ellátja enniával; a jövő századról író krónikások megjövendölték már sokszor. Csak hogy addig sok — pardon — kotyvalékot fogunk még megenni, amiket asszonyi kezek készítettek számunkra.

Meglehet az is, hogy az asszony idővel valami módon a férfiak megalégedésére teljesen meghódítja a konyhát, hogy valami újat, valami jót fog kitalálni, amivel előbbre viszi a főzés művészetét. Ha ezt meg fogja tenni, akkor a férfi készséggel ismeri el egyvívásu embertársának. De csakis akkor.

Dumas Sándor, az apa, „Dictionnaire de cuisine” című könyvében meg van írva, hogy az első szakácskönyvet férfiak szerkesztették s ami különös jóságú specialitásokat a gourmandok ismernek, azokat mind férfi találta ki. Az asszony csak főzött, főzött, de nem fejlesztette semmivel a mesterségét.

Az első szakácskönyvet Sieur de la Varenne írta 1692-ben. A másodikat Marini, Cherulens hercegnő szakácsa. Ehhez a könyvhöz Brunnoy jezsuita páter írt előszót, amelyben többek közt ezeket mondja: „Nem az egyes, esetleg drága fogásoknak főlhalmozása, hanem az összes fogások harmóniája, összefüggése a legnagyobb művészet, amit a konyhán ki lehet fejteni.”

Az első beafsteakot — hiteles adatok szerint — egy angol lord szakácsa készítette; ugyancsak egy angol lord szakácsa csinálta az első művészi-sen kidolgozott salátát is; a salátát egyöbbségre francia szakácsok tökéletesítették. Maga Dumas is tudvalevőleg nagy mestere volt a salátakészítésnek és föl is talált néhány salátafajt; többek közt ibolyából is tudott pompás salátát készíteni.

A cotelettet XVI. Lajos udvari szakácsa találta föl és XVIII. Lajos maga tökéletesítette, aki elsőrangú szakács tehetség volt.

Végül megemlítjük még, hogy a libamáj-pástétomot, ezt a pompás delisatesset, Contades marsall szakácsa, Close mester találta föl. Close 1762-ben Strassburgba ment urával. A piacon meglátta az elzászi asszonyok deszka-asztalain a nagy libamájakat; ekkor támadt az az idea, hogy a májból pástétomot lehet csinálni. Hazamenet rögtön hozzáfogott és néhány meghusult kísérlet után sikerült neki megtalálni a pástétom-készítés helyes módját. Az új eledelnek gyorsan híre ment egész Elzászban és az idők folyamán világhírré vergődött a Close szakács találmánya, amit ma már uton-utófélen utánoznak. Dumas, aki nagy gourmand volt, ezt írja a pástétomról:

— S ha elragadna bennünket az alkotó emberi szellemnek ez a dicsőséggel teljes alkotása és valaki azt kérdezné, hogy mi a csodálatos benne? Azt feleljük: Igen, a dolog nagyon egyszerű. Éppen olyan egyszerű, mint a vonzódás törvénye, mint a gőz ereje és Amerika fölfedezése.

Látnivaló tehát, hogy ami esemény történt az ételtek történetében, annak mindnek férfi volt az elkövetője. Mindazonáltal maradjanak csak az asszonyok a konyha urai. Mert az mégis csak furcsa volna, ha a férfi vacsorát főzne otthon, míg az asszony a klubban kártyázik vagy szerelmes leveleket irdogál.

Szakadás az orosz egyházban.

Pétervár, július végén.

Az orosz orthodox egyház kebelében pusztító szakadás, az ugynevezett raszkol, számtalan szektáival nemcsak terjedelem, hanem jelentőség dolgában is emelkedett. Ezt mindenki tudja, aki észrevette, hogy a raszkolnikok nagyobb része a nagyoroszok legjózanabb eleméből, az iparosok és a kereskedők sorából való. A kormányok állandóan azon vannak, hogy a szakadárokat, különösen az óhitűeket visszatérítsék az anyaszentegyház kebelébe. A térítés-sel megbízott személyek fáradhatatlanul rendezik egyházi disputáikat a moszkovita cenzentrumokban; hogy a szökött juhokat visszatereljék az akolba; az eredmény azonban igen sovány. A raszkolnikok erősen ragaszkodnak meggyőződésükhöz. Az orthodoxokat szektáriusoknak tartják, magukról azonban azt hiszik, hogy ők a régi keresztény erkölcsök és hagyományok egyedüli hivatott őrizői.

Az óhitűek szerint, akiknek tanai javarészt politikai alakra vannak építve, Nikon patriarcha és később nagy Péter czár meghamisította az orthodox tanokat és azonfölül el is világasította őket. Különösen Péter czárt gyűlölik és vetik meg az orthodoxok. Az ő szemükben Péter az az apokalyptisbeli nagy állat, amelynek fejéből és szarvaiból az apokalyptikus számokat fölfedezik. Ebben a gyűlöletben benn van az ő-konzervatív szakállas-oroszpart mértéktelen haragja, amelyet még életében mutatott a nagy czárnak s amelyet azóta egyre ápolat az utódokban.

Azokat a reformokat, amelyeket Péter a kalandáriumban, a viseletben és az ábéczében létesített, a raszkolnikok mindmáig sem fogadták el. Nekik még mindig szeptember elsején kezdődik az esztendő, a szakállt most sem szabad még levágniok, s a dohány nekik az „ördög káposztája.”

A raszkolnikok a legerősebb konzervatív-reakcionárius elem a czári birodalomban és nemcsak nagy elterjedtségükkel, hanem szívósságukkal fogva is számottevő tényezők.

Ami az óhitűek és az orthodoxok vallási vitalközösait illeti, az a legnyomorultabb formáság miatt történik. Amint az orosz istentisztelete tisztán külsőségekből áll, a raszkolnikok hitelve is a betűkhöz való ragaszkodás; a szakadásuk is főképen abból származott, hogy Nikon patriarcha bizánczi szerzetesekkel revidéálta a mise- és énekkönyveket. A moszkovita nép nem akarta, hogy ezeket a szentségeket érintsék, pedig erre a revizióra igen nagy szükség volt, már azért is, mert a szövegek egészen el voltak fordítva és a liturgiában több százra ment a variánsok száma.

A revidéált mise- és énekkönyveket a szerzetesek nagy része és a hívek tekintélyes csoportja elvetette, amiért valamennyien egyházi büntetéssel sújtattak; ebből a neveltséges formalitásból keletkezett a schisma, a szakadás, mely az idők folyamán egyre nagyobb mértéket öltött. Szinte hihetlentül hangzik, hogy dogmatikus vitát csináltak még abból is, hogy két vagy három ujjal vessék-e a keresztet, s hogy a liturgiánál két vagy három halleluját mondjanak-e?

Tényleg, az óhitűek dogmát csináltak ezekből a kérdésekből és a keresztvetés kérdéséről négy napon át, naponként kilencz órát vitalkoztak nemrég valamelyik orthodox cenzentrumban és nem tudtak semmi megállapodásra jutni!

Az óhitű papokat nem lehetett meggyőzni arról, hogy ezek nem dogmák, és szentül meg vannak róla győződve, hogy aki három ujjal veti a keresztet, az menhetetlenül elkárhozik.

A kormányon és a szent szinódusban nagy kedvetlenséget okoztak a legújabb népszámlálás adatai, amelyben a szektáriusok kimutatása is befoglaltatik. A népszámlálás eredménye nincs még ugyan publikálva, de azért sikerült egy pillantást belevetni. A vallási statisztikából kitűnik, hogy mintegy 14—16 millióra megy a szektáriusok száma, ami rettentően sok; a kormány és Pobjedonoszcejev zsinati főprokurátor ur kedvetlensége tehát könnyen érthető.

Ki tudja, sikerül-e nekik valaha az „eltérítettek” millióit visszatéríteni az anyaszentegyház kebelébe?

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Tizenegy éves zeneköltő. Orlando Salvatore-nak hívják a fiatal művészt. Nemrégiben Messinában egy saját szerzeményű szimfoniáját dirigálta el és ez alkalommal Mascagni is hallotta. Nyomban ajánlatot tett neki, hogy fölveszi a pesarói konzervatóriumba, amelynek ő az igazgatója. A csodagyermek tehát, aki különben már két éve — tehát kilencz esztendő kora óta — a messinai zenekarban játszik, most a „Parasztbecsület” szerzőjénél tanul.

* Komáromi Mariska nagy beteg. Komáromi Mariskáról, a kiváló énekesnőről az utóbbi hetekben ismételtelen keringtek aggasztó hírek. Arról szóltak ezek a hírek, hogy Komáromi M. egészsége erősen meg van támadva. A művésznő csakugyan nagyon beteg, sőt szombattól kezdve ma reggelig oly rosszul volt, hogy környezete már katasztrófától tartott. Állapotában némi javulás állott be, úgy, hogy orvosai remélik, hogy visszaadhatják a családi életnek és a színpadnak.

* Goldmark új operája. A „Sába királynője” szerzője, mint annak idején már említettük, új operát ír „A rab asszony” czímen. Hősnője Briseis, aki az Iliásban is szerepel. Briseis királyleány volt és Mynes felesége. Midőn Akhilles feladta Lyrnessost és az ütközetben Mynes is elesett, Akhilles magával vitte az asszonyt mint rabnőt. De Agamemnon elrabolta tőle, amiből háború lett és következményeképp a görögökkel Trója előtt megvertek. Utóbb Agamemnon visszaadta Briseist Akhillesnek és ezzel ki is békültek. A Goldmark operájának eredeti német czíme „Die Kriegsgefangene” lesz. Bemutató előadását körülbelül egyidejűleg fogják megtartani Budapesten, Bécsben és Hamburgban.

* Magyar Színház. A nyári szünet alatt a Magyar Színház nézőterét és színpadát részben átalakították. A legörvendetesebb újítás az, hogy a zenekart, amely eddig le volt súlyesztve, fölemelték és így sokkal jobban fog érvényesülni. Különben is megerősítették úgy az orchestert, mint az énekkart. A nézőtérén azután szaporították a világító-testeket és a színpadi berendezést is megjavították. A színház augusztus 17-én nyílik meg újra.

* A görög Comédia. Georgios király Atheneben saját költségén színházat építtetett, amely Görögország számára az lesz, ami Franciaországnak a Comédie. Intendánsa Blachos Angelos volt követet nevezték ki.

* Országos dalünnep. Az aradi országos dalünnepély augusztus 12—16. napjain lesz. Az első napon a vendégek ismerkedőestélyre gyűlnek össze; másnap kezdődik a közgyűlés; 14-én a tag-egyletek versenye lesz a Baross-teremben és Arad város lakomája a városligetben; 15-ikén megkoszorúzzák a vértanúk szobrát, összelőadást tartanak a Baross-parkban (id. Ábrányi Kornél jubileumával kapcsolatban) és este táncszívalommal fejezik be a napot; végül 16-án a közgyűlést ünnepélyesen befejeztik és különböző csoportokban kirándulnak.

Tasca operái.

Tasca, az ismert olasz zeneszerző, akinek „A Santa Lucia” című operája Flórenczben, Genovában, Triestben és Bécsben oly nagy figyelmet keltett, most megzenésíti Ohnet „Vasgyáros”-át. Bellincioni Gemma kérte meg, hogy foglalkozzék a gondolattal, mert szeretné eljátszani Claire szerepét.

Berlinben a Theater des Westens-ben éppen most mutatják be Tasca-nak „Pergolese” című lírai dalművét. Cselekménye nagyon érdekes, mert történeti alakokat szerepeltet.

A tizenhatszázad első felében élt két versengő olasz zeneszerző: a híres Pergolese Giovanni Battista és Duni Egidio Romvaldo. A két mester üldözte egymást féltékenységével: ez a történeti igazság. Pergolese volt az első zenész, aki az operai dallamot grációzus modorban kezelte. Miután már több dalművet és egyházi szerzeményt komponált egy-két énekhangra és quartettre írt intermezzóval, amelynek „La serva padrona” volt a czíme, óriási feltűnést keltett. Mikor Torzuoliban,

Nápoly mellett meghalt, huszonhat éves volt és dicsőségének tetőpontján állott. Mert közvetlenül halála előtt írta híres „Stabat mater”-ét, valamennyi művei közül a legtekélyesebbet.

Nagy konkurrensé, Duni Egidio részint a parmai udvarnál, ahol rendszeren élt, részint Párisban írta többnyire francia stílusú bájos operáit. Ezekkel Franciaországban még népszerűbb lett, mint hazájában. „A szerelmes festő”, „A rosszul örökölt leány”, „Ninette az udvarnál” mind populáris művek voltak a maguk idejében.

Duni mindenesetre szerencsésebb volt Pergolesénél (ha nem is volt tehetségesebb), mert hatvanhat esztendőt élt és ez idő alatt hetven művet komponálhatott. Párisban halt meg 1775-ben.

Ime e két régi mester áll Tasca „Pergolese” című dalművének központjában. A mese ott kezdődik, hogy Pergolese a „Serva padrona” című intermezzójával óriási sikert arat, fölkelve ezzel Duni irigységét. Ez utóbbi megtudja, hogy vetélytársa imádja Spinelli hercegnőt, akit zongorára tanít. Duni alattomban közli ezt a hercegnő testvérbátyjával, aki Pergolese nagylelkű mecenása. Kettőn — a herceg és Duni — meglelik Pergoleset, a mint ideálja lábainál fekszik. A herceg erre száműzi őt. Duni pedig még jobban meg akarván alázni vetélytársát, az utolsó felvonásban odamegy a haldokló Pergoleséhez, aki éppen a „Stabat mater”-jét komponálja és tudtára adja, hogy „Nero” című operája (a Dunié) nagy sikert aratott. Ez a dalmű meséje.

Tasca fölhasználta benne Pergolese két eredeti motívumát: az egyiket az első felvonásban, a mikor Duni hazajön Pergolese zajos sikerű premiéréről és folyton a fülében zug a „Serva padrona” főmotívuma és az utolsó felvonásban, ahol Pergolese a „Stabat mater” utolsó ütemeit írja le és mialatt a zenekar azokat játsza, a mester kiszerve.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Magyar könyvtár. Ebben a vállalatban, amelyet Radó Antal nagy gonddal szerkeszt; újabbán őt fűzet látott napvilágot. A sort Bavalottinak, a nemrég oly tragikus módon elhunyt olasz költőnek „Enekek éneke” című dramolejtje nyitja meg. Egy másik fűzet Fáy András meséiből tartalmaz egy csomót, Badicz Ferencz által összeválogatva. Az orosz gróf Szalagubtól „Medve” czímen hoz egy elbeszélést e vállalat; Ambrus Zoltán nyolcz finom novellája „Hajótörtek” czím alatt van egybegyűjtve és végül Meyer Konrádtól, a német modernnek egyikétől, „Egy fiu szenvedése” czímen jelent meg egy fűzetre terjedő elbeszélés.

Az egyetem román tanára.

A „Budapesti Közlöny” mai száma egy érdekes kinevezést tesz közzé a következő királyi elhatározással:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére Ciocan János országgyűlési képviselőt a budapesti tudomány-egyetemen a román nyelv és irodalom nyilvános rendes tanárává a rendszeresített illetményekkel kinevezem.

Kelt Ischlben, 1898. évi július hó 10-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Wlassics Gyula s. k.

Ez a kinevezés, bármennyire közömbösnek látszik, a kormánynak egyik igen jelentőségteljes lépését jelenti a román nemzetiségi kérdésben. Ciocan Jánosnak a román nyelv és irodalom rendes tanárává történt kinevezésével a budapesti egyetemre egy hazafias érzelmű, de román nemzetiségűt a magyar nemzeti eszmével teljes összhangzásba hozni képes tudós nyert megbízatást, kinek székfoglalója a budapesti Alma Mater-en bizonyára a legkedvezőbb hatást fogja gyakorolni a magyarországi románság körében. A romániai túlzók ezt a kinevezést is okvetlenül ki fogják aknázni arra, hogy Ciocan apostátának kiáltsák ki, de ez sem őt, sem a közoktatásügyi kormányzatot nem fogja meghátráltatni abban, hogy a budapesti egyetem előkelő helyéről is ne oszlassa el azokat az aggodalmakat, amelyeket oly gyakran hallhatunk a külföldön, hogy a nemzetiségek Magyarországon nem tudnak érvényesülni.

A budapesti egyetem új román tanára most áll legszebb férfikorában. 1850. február 19-én született Besztercze-Naszód vármegye Makód községében. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bécsi, gráci és budapesti egyetemeken a bölcsészeti tanfolyamokat végezte és tanár lett. Miután több erdélyi középiskolában működött, kinevezték a naszódi alapítványi főgimnázium igazgatójává és az ottani központi iskola és ösztöndíj-alapítványok intézőjévé. Tanári munkáéhoz mellett publicisztikai és hirlapirói tevékenységet is fejtett ki, mely a magyar tanügyi irodalomban elég jó nevet biztosított neki. A tanügyi terén szerzett érdemeinek elismerésül a király a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. A legutóbbi választások alkalmával fellépett szabadelvű programmal képviselőjelöltnek és Besztercze-Naszódon meg is választották. A képviselőházban eddig nem szerepelt nyilvánosan, de annál buzgóbb tevékenységet fejtett ki a közoktatásügyi bizottságban, melynek tagja lett.

Kinevezésével új választásnak kellene magát alávetnie kerületében, de hír szerint nem lép fel újra, hanem átengedi kerületét a belügyi államtitkárnak.

FŐVÁROS.

(A tűzoltók fizetésrendezése.) Szerbovszky Szaniszló tűzoltó-főparancsnok a központi tűzorségi kaszárnya udvarán ma hirdette ki az összegyűlt őrségeknek, hogy a belügyminiszter jóváhagyta a tanácsnak a tűzoltók fizetésrendezésére vonatkozó határozatát. Addig is, míg a végleges fizetésrendezés megtörténik, a határozat lényegesen javítja a legénység fizetési viszonyait. Így a köztűzoltó 420 forintnyi fizetését 500 forintra, a csövezető 480 forintnyi fizetését 580 forintra és az őrsparancsnok 540 forintnyi fizetését 690 forintra emeli fel. Ez a fizetésrendezés már a jövő év január 1-től érvényes.

(A mentők segítése.) A belügyminiszter jóváhagyta a főváros közgyűlésének azt a határozatát, amely 1898-ra tízezer forintot szavazott meg a budapesti önkéntes mentőegyesület számára közhasznú működésének segélyezésékeppen.

(A főváros szőlői.) A szőlő és gyümölcsstermelési bizottság tegnap Hermann tanácsnok elnöklésével a főváros szőlőtelepén ülést tartott, amelyen konstataáltak, hogy a jégverés az előirányzott szőlőtermés mennyiségének kétharmadrészét pusztította el. A jégverés következtében az ojtványok is szenvedtek, úgy, hogy nem sokkal több maradt, mint amennyire magának a fővárosnak szüksége van. Természetes, hogy ennek következtében az idén ojtvány alig kerül eladásra.

A drága hus.

Arról a drága husról lehet csak szó ebben a rovatban, amelyet megeszünk: a marhahusról. A többi drága hus más rovatba tartozik.

Hetek óta, hónapok óta minduntalan jön egy-egy panasz, egy-egy rekrimináció, hogy a marhahus hallatlanul drága, hogy a közepes-jövedelmű, földi javakkal nem túlságosan megáldott ember manapság már csak elvétve ehetik egy-két falat jó marhahust. Különösen a jobbfejta pecsenyehus drágult meg olyan nagyon, hogy alig szerezhető be.

Mi lehet ennek az oka? Hiszen az élő marha alig lett drágább, mint azelőtt volt. Sőt talán valamelyest olcsóbb, mert ez idő szerint az egész ország mentes mindenféle marhavészről, nem pusztít a száj- és körömfájás. Talán a mészárosok? Nem. Sobase volt rosszabb dolguk, mint mostanában. Sorra mennek tönkre s aki folytatja a mesterségét, sohase dolgozott olyan kevés haszonra, mint éppen ezidőtájt.

Mint sok egyéb dolognak, szeretett fő- és székvarosunk tanácsának abderítasága az oka a hus drágaságának is. Az ő minden szabályozó és rendezelő tevékenységüknek ima nagyjából a következő konzekvenciái vannak a husárak tekintetében.

Az új marhavásáron minden hetivásáron csakis azokat az élő állatokat szabad eladni, amelyek a hivatalos szállásokra már az előző héten

megérkeztek. Ez annyit jelent, hogy az ökröt majdnem egy hétig fővárosi kosztón kell tartani. Ez naponta minden szál ökröt egy forinttal, egy hét alatt tehát hét forinttal tesz drágábbá. Vagyis minden kiló hus a főváros kosztija révén 2—3 krajczárral drágább lesz. Ezt persze a fogyasztó közönség fizeti meg.

Azt mondhatná valaki, hogy ez nagyon üdítő dolog, mert így csak egészséges hus kerül a közönség közé. Lássuk csak, mennyi költséget okoz egy rostélyosnál az ökrök becsese egészsége. Az állatot, mikor a vasuton megérkezik, megvizsgálják (persze taksa mellett) s csak akkor szállítható be, ha semmi baja sincs. A marhavásáron megint megvizsgálják (persze taksa mellett), s csak akkor tartható az állásokban, ha semmi baja sincs. A vágóhidon, mielőtt behajják, szintén megvizsgálják (persze taksa mellett), s csak akkor vágható, ha semmi baja sincs. A vásárcsarnokban a húst ismét megvizsgálják (persze megint taksa mellett) és csak akkor árusítható, ha teljesen hibátlan.

Ez a négyszeres vizsgálat két ízben való vezetékszár-félével sulyosbítva, természetesen 3—4 krajczárral drágábbá teszi a hus kilóját, megint csak a fogyasztó rovására. Hogy pedig mennyire alapos az ilyen négyszeri vizsgálat, azt legjobban jellemzi, hogy majdnem minden nap, de legalább is minden másnap konfiakálnak néhány egész ökröt. Csak a héten egyetlen mészárosról öt hatalmas ökröt vittek el, azon mód, ahogy vágatta. Még csak jól ki se hült. Mire való volt tehát a négyszeres vizsgálat, ha ötödször a hus használhatatlan volt? S nem szabad elfeledni, hogy ez a mészárosnak öt-hatszáz forint kár. S ki fizeti ezt meg? Megint a fogyasztó.

Minden mészáros minden marháért (azaz debogy minden marháért!) tíz forintot fizet, mikor a vágóhidra hajtja. S a díj ugyanaz, akár egy kis incsi-incsi ökr, akár egy hatalmas, nagysúlyu nagy ökr kerül a mészárszékre. S ki fizeti meg ezt a differenciát? Megint a kis ember, aki a kis mészárosnál vásárol. Mert ugy van a dolog, a kis ember a kis mészárosnál vásárol, a kis mészáros pedig kis marhát vág. (A nagy marha nagy urnak való.) S így persze a kis ember ebédje megint csak drágább lesz a főváros élhetetlensége következtében.

Még csak egy dolgot említünk meg. Pár év előtt a mészáros, ha ökröt vett, a vágás napjáig kiküldte a legelőre. Került neki az ökr mindennap egy hatosába. Most a szállásokon kell tartania, ami napjában egy forintjába kerül. S ki fizeti meg ezt a tízszeres differenciát: megint csak a fogyasztó.

A fővárosi törvények, ebbe az örökké tartó torokba megy tehát [a szegény ember keserves pénze. A főváros az oka, hogy a közepes vagyonu ember ma már jóformán nem ehet húst, a főváros az oka, hogy Budapesten még a jó hus is rosszabb, mint Bécsben a rossz hus, a főváros az oka, hogy egy hajdan virágzó ipar ma a romlás szélén áll.

De azért a főváros újabb adók kivételén töri a kis fejét.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Az aradi sikkasztás. Az aradi sikkasztás ügyében tudvalevőleg Green aradi rendőrkapitány a fővárosban is folytatta kutatásait, melyekkel kiderítette, hogy az értékpapírosok egy részét budapesti bankházakban adták el. A hiányzó és körülbelül negyed millió értékkel bíró többi záloglevél hollétének fölfedezése érdekében a külföldre is ki akarta terjeszteni a vizsgálatot. Midőn azonban Green a budapesti nyomozás eredményéről Arad polgármesterének jelentést tett és a további rendelkezést várta, a megye alispánja fölhívta, hogy szüntesse be a további nyomozást, mert újabb költségeket nem engedélyezhet. Green erre a rendelkezésre azonnal visszautazott Aradra.

— Csalás miatt elítélt tudós. Az aunery-i esküdtzék (Felső-Savoya-departement) szombaton csalás miatt nyolcz esztendei kényszermunkára és ötezer frank pénzbírságra ítélte Zeplin Gusztáv Frigyes Henrik egykori angol őrnagyot és katonaképző-intézeti tanárt, aki állítólag Nemetsország-

ból származik. Zeplin igen képzett ember, valószínű tudós és épen azért csodálatos, hogy ennyire süllyedt. A szerencsétlen ember nem kevesebb, mint tizennyolcz nyelven beszél. Két fia tiszt az angol hadseregben. Már előzőleg Dél-Franciaországban és Svájcban is többhavi börtönbüntetést szenvedett el, ugyancsak csalások miatt.

— A transvaali gyilkost fölmentették. Megirtuk annak idején, hogy Joels johannesburgi bankárt egy Veldheim nevű ember az irodájában megölte. A gyilkosság ügyében ma tartotta meg a végtárgyalást a johannesburgi esküdtzék és négy perczig tartó tanácskozás után Veldheimot egyhangulag fölmentette. A közönség körében igen jó hatást tett ez az ítélet és sokan tapsoltak és zsebkendőket lobogtattak Veldheim felé. Az esküdték könyeztek a nagy felindulástól, maga a fölmentett csaknem elájult. Veldheimot, mikor kiment a teremből, a közönség valósággal megrohanta nagy örömeiben. Különösen a nők ünnepelték és üdvözölték a fölmentett gyilkost, akit nyomban szabadon bocsátottak.

— Hívesgyilkos. Budai János pákozdi telkes gazda ugyancsak féltékenykedett hamisszemű feleségére, aki, mint a rossz nyelvek beszélték, a féltékenységre alapos okot is adott. A szép asszony azonban unta az ura örökös zsémbelését és egyszer így fenyegetőzött:

— Ha ennyire kinezol a féltéseddal, beállok Fehérváron cselédnek.

A férj erre dühbe jött, kést ragadott és agyonszúrta a feleségét. Budait megvasalva vitték a székesfehérvári törvényszék elé, ahol tizenöt évi fegyházat mértek rá. Az apósa tartásdíját is követte a Budainé kis árvájának, de a törvényszék elutasította kérésével. A budapesti ítéletábla ma, Tolnay Antal előadása alapján helybenhagyta a törvényszék büntetését, de a gyermektartás dolgában polgári pörre utasította a meggyilkolt asszony atyját.

Családi dráma.

Egy féltékenységi drámának egyik fejezete játszódott le ma a budapesti büntető törvényszék előtt.

Hordósi Mihály esztendőkön keresztül civakodott a feleségével. A szemrevaló menyecske azonban akadt vigasztalója, olyan is, aki szívesen vette pártfogásába, ha férje durva bánásmódja elől menekülni akart. A mult esztendőben Bartos József került Hordósiékhoz lakónak. Hónapok multával Bartos elköltözött Hordósiéktól — s pár nap mulva az asszony is elhagyta férjét. Bartossal adta össze magát. Hiába kérlette a hitese ura, hogy térjen vissza hozzá, Hordósiné hallani sem akart erről. Ez év februárjában Herczka Péter pinczéjében dolgoztatott az asszony s a férje lement hozzá ekkor és arra kérte, hagyja el Bartost.

— Nem hagyom én, jobb dolgom van nekem ott, mint nálad — felelte hetykén a menyecske.

A harag elfogta Hordósit, kirántotta kését s az asszonyt össze-vissza szurkálta. Herczka csavarta ki kezéből a kést s így vette elejét a nagyobb veszedelemnek. Sebeiből fölállt az asszony, ki ma találkozott férjével a bírák előtt s kijelentette, hogy élni akar törvényadta azzal a jogával, hogy nem teszen vallomást.

Dr. Schweighoffer védő: Hát a megbüntetését kívánja-e?

— Sohse kívántam, most se! adta meg a választ Hordósiné, megmutatva, hogy mégsem olyan rossz ő, amilyennek mondják.

Több tanu lényegtelen vallomása után egy kis derűtséget hozott a tárgyalás menetébe egy incidens. A hallgatóság sorából előlépett egy öreg ember s illedelmesen meghatja magát:

— Medve József vagyok!

— Mit akar? kérdi elcsudálkozva az elnök.

— Csak azt akarom megmondani a nagyságos uraknak, hogy husz éve ismerem ezt a Hordósit, mindig jó, becsületes ember volt.

— Köszönjük.

— Az asszonyba lesz hát a hiba!

Ezt már távozóban tette hozzá a hivataltanu s boldogan ült vissza a helyére.

A törvényszék Hordósit sulyos testi sértésért a 92. szakasz alkalmazásával öthavi fogházra ítélte, melyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

Ehez képest a vádlottat tüstént szabadon bocsátották.

SPORT.

+ A St. Leger. A 60.000 koronával díjazott St. Leger-ből, mely a budapesti őszi meeting negyedik napján kerül eldöntésre, a tegnapi történet kiabánatjelentés alkalmából 119 háromévest törölték. Állva maradtak a következők:

Veloce	Mindig	Pótlék
Gagerl	Billnitz	Busserl
Zeitgenosse	Cousine	Föhn
Habenichts	Weatherbound	Áruló
Komámasszony	Malteser	Ernie
Hofmeister	Mentoue	Doria
Casanova	Árviz	Esterfi
Poroszió	Riadó	Valahogy
Candide	Ball-trac	Gaspilleur
Lulu	Makó	Ano
Feldherr	Jeu de barre	Nickerl
Vigée	Eigentlich	Shannon

+ Vilmos császár Baden-Badenben. Az augusztus hó vége felé Iffezheimban döntésre kerülő nemzetközi hadseregi akadályversenyt, mint értesültünk, Vilmos császár is meg fogja tekinteni. Jelen lesznek még: a württembergi király és a badeni nagyherceg.

+ Uszóverseny. Gödöllőn, a Gizella-fürdőben tegnap a gödöllői nyaraló ifjuság sikerült uszóversenyt rendezett.

A versenyek eredménye a következő:

I. Kezdők versenye 24 yard (22 méter). 1. Auerbach Vilmos (Gödöllő).

II. Gödöllő gyorsuszó bajnoksága 70 yard (64,4 méter). Elsőnek „Gödöllő gyorsuszó bajnoka 1898. évben” czim és aranyérem bajnoki szalagon. 1. Bieglbauer Árpád (M. U. E.) 51 mp. 2. Herendi Gyula (Műegyetemi Football-Club).

III. Juniorok versenye 48 yard. 1. Koós Miklós (Gödöllő).

IV. Gödöllő uszóbajnoksága 150 yard (137,3 m.) Elsőnek „Gödöllő uszóbajnoka 150 yardra 1898. évben” czim és aranyérem bajnoki szalagon. 1. Sugár Elemér (M. U. E.) idő 2 perc 8 másodperc. 2. Parritzky Loránd (M. U. E.) 3. Biegelbauer Árpád (M. U. E.)

V. A hölgyek versenye helyett megtartott rögtönzött versenyben első lett Sugár Elemér (M. U. E.) 2. Parritzky Loránd (M. U. E.)

VI. Hölgyek díja (44 yard). 1. Herendi Gyula (Műegyetemi Football-Club.)

Kottingbrunni lóversenyek.

(Hetedik nap.)

A kottingbrunni meeting vége felé közeledik. Még három versenynap, aztán Budapest felé fordul a sportközönség érdeklődése. A holnapi kottingbrunni programmon azonban nem látszik meg az, hogy a meeting a vége felé közeledik; mert minden futam nagyszámu nevezéssel zárult. A holnapi nap főfutama az 5000 koronás államdíj, melynek derby-távozásán jobb klasszisu hároméves és idősebb lovak fognak megküzdeni.

A valószínű indulók a következők:

Erbprinz 36	54 ¹ / ₂ kg. lov.	Clemenson.
Gagerl 36	59 ¹ / ₂ " "	Smith.
Czigánylegény 56	63 ¹ / ₂ " "	Hesp.
Wienerwald 36	53 " "	Barker.
Virginie 36	50 ¹ / ₂ " "	Hyams.
Jeu de barre 36	57 " "	Martin.
Statesman 46	65 ¹ / ₂ " "	Adams.
L'Astro 46	62 " "	Huxtable.
Veloce 36	53 " "	Gilchrist.
Menyecske 36	53 " "	Pool.

A mutatott formák alapján az említett lovak közül Statesmannak van legtöbb esélye. Ha valamelyik kétségessé tehetné a győzelmét, úgy az egyedül Czigánylegény lehet. Gagerl-nek nagy a sulya, a többi pedig nem bír elég klasszissal, hogy az előbb említetteket legyőzze.

Tipjeink a holnapi versenynapra a következők:

I. Sylvester—Gábor.

II. Jerry—Emanek—Sorgenkind.

III. Pharao—Ronny—Aród.

IV. Statesman—Czigánylegény—Jeu de barre.

V. Kópé—Etolle—Bátványom.

VI. Helanon—(Etolle).

VII. Lauerdale—Sardello.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Kiss Dénes a jurgasi királyi törvényszékhez aljegyzővé, Ábramovich Lajost jelenlegi alkalmazása helyén telekkönyvvezetővé, Pirkner Józsefet a dunaföldvári királyi járásbírószékhez, Papp Istvánt az aradi királyi törvényszékhez, Borsos Szabó Zoltánt a borsáni királyi járásbírószékhez és Németh Dezsőt a jurgasi királyi törvényszékhez segédtelekkönyvvezetőkké, Guttman Lajost a pozsonyi királyi törvényszékhez irodavezetővé, Fábán Ferenczet, valamint Glósz Károlyt a debreczeni, Sugatagi Odón telekkönyvi átalakító díjokat a szilágycsehi, Ignia Milánt a pancsovai, Koppcsay Oskárt a nagyapostolási királyi járásbírószékhez, Miesnay Pált a trencséni királyi törvényszékhez, Richter Rezsőt a siklósi telekkönyvi betétszerkesztéshez, Nagy Lajost a borosjenői és Vékony Józsefet a nagysíki királyi járásbírószékhez irnokká, Meszicsék Józsefet a szécsrényi királyi járásbírószékhez végrehajtóvá nevezte ki.

Árverések a fővárosban. Magyar biscuit- és csokoládégyár Villányi és társa ing. Nádor-utca 15. szám, augusztus 8. Pécsi Manó ing. Andrássy-ut 19. szám, augusztus 4. Bak Sándor és társa ing. Rózsá-utca 88. szám, augusztus 4-én. Özevgy Bernfeld Lipótné ingóságai József-körút 11. szám. Schönmann Mór ingóságai Károly-körút 23. szám, augusztus 8-án. Eckert György ingóságai külső váci-ut 103. szám, augusztus 6. Hartman Vilmos ingóságai Erzsébet-körút 23. szám, augusztus 5-én. Bogdány József ingóságai Kolombus-utca 19. szám, augusztus 13-án. Vargha Mihály ingóságai Hajos-utca 11. szám, augusztus 4-én. Fränkel Emil ingóságai Újpest, Károlyi-utca 4. szám, augusztus 4-én. Müller Károly ingóságai Lipót-körút 3. szám, augusztus 4-én. Grünstein Mór ingóságai Váci-ut 20. szám, augusztus 6-án. Stettner Adolf ingóságai Csángó-utca 8. szám, augusztus 5-én. Szabó Boldizsár ingóságai Podmaniczky-utca 69. szám augusztus 4-én.

Pályázatok. A nagysíki királyi járásbírószégnél albirói állásra, Budapest székesfővárosnál I. osztályú tűzoltói segédtisztii állásra és II. osztályú segédtisztii állásra van pályázat kihirdetve.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

A. E. Budapest. A buzaszem című cikket, amely iránt érdeklődik, nem gróf Teleky Sándorné írta. Egy másik, szintén kilenczágú koronás címert használó fiatal írónő munkája a cikk, amely nemcsak önnek tetszett, hanem nagyon sok olvasónknak.

B. G. Budapest. A fordítás így hangzik: Egy jól nevelt fiatalember meg akar ismerkedni azokkal a jól nevelt kisasszonyokkal, kiknek atyjával Kolozsvárt már megismerkedett.

HL. Gy. Főjegyző. Méltóztassék a császári és királyi konzulsági akadémia igazgatóságához fordulni. (Bécs, Theresianum-gasse). Az igazgatóság megköli az értesítőt.

Kaszinó tag. Minden év július 1-éig a budapesti egyetem rektorához. Az idén már — sajnos — elkésett.

B. A. Losoncz. Ön egy losonczy levelemben azt kívánja, hogy csafoljunk meg egy cirkveniczai hírt, amelyet nem is mi közöltünk, s amely már jó egyhetes dolog. Előben is nincs semmi okunk egy másik újság valótlán híreivel foglalkozni, mert hisz azokat a mi olvasóközönségünk nem ismeri. Másodszor a dolog már régi, harmadszor meg ugyanaz a hír nálunk jól volt megírva s ebben a megírásban már benne foglalhatik a valótlán állítások csafolata is. Egyébként köszönjük az érdeklődést.

C. E. Solmezbánya. Érettségi bizonyítványai folyamodhatik felvételért, da egyszerűsített egy-két európai nyelv ismeretét is ki kell mutatnia.

B. J. Parabuty. A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság tisztviselői a hajózási tanfolyam által kiadott oklevél alapján vétetnek föl. A tanfolyam épülete Budapesten, Luther-utca 3. szám alatt van. A tanfolyam igazgatója Zay Adolf miniszteri tanácsos, aki készséggel szolgál kimerítő, nyomatott fővilágosítással, mely becses kérdéseinek mindenikével részletesen foglalkozik. Az ágensektől nem követelik az előképzettség igazolását és üzleti perczenre szerződteik.

„Kérdés.” A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a budapesti ár- és értéktőzsde mindennap déli egy órakor közölje a postaigazgatósággal a gabonaárakat. Innen távirják meg az árfolyamokat egyes nagyobb vidéki piacoknak, ahol e sürgönyöket a postahivatalban kifüggesztik. Egyes személyek azonban e távirati jelzéseket nem rendelhetik meg.

Egy olvasó. Az utolsó hét ármegmunka mégis csak amellett bizonyít, hogy az illető munkatársunk helyesen ítélte meg a helyzetet, midőn a gabonaárak emelkedését jelezte.

K. D. Budapest. Az 1896. évi St-Leger-díjat Ganache nyerte meg.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, augusztus 3. (C. T. B.)

	augusztus 3. cents	aug. 2. cents
Buza szeptemberre	70 ⁵ / ₈	69 ³ / ₈
decemberre	69 ⁵ / ₈	69 ¹ / ₈
Tengeri szeptemberre	37	37 ¹ / ₄

Chicago, augusztus 3. (C. T. B.)

	augusztus 3. cents	aug. 2. cents
Buza szeptemberre	65 ⁵ / ₈	64 ¹ / ₈
Tengeri szeptemberre	32 ¹ / ₈	33 ¹ / ₈

Mezőgazdaság.

Sertésvész. Mint levelezők Miskolcra írja, Borsodvármegyében a sertésvész folyton terjed. Jelenleg 18 községben állapították meg a sertésvész; még pedig: Alacsán, Alsó-Zsolcán, Bánfalván, Cserépfalun, Damakon, Diósgyőr vasgyártelepen, Dédesen, Dubicsányban, Gelejen, Heő-Keresztúron, Mező-Csáthon, Nagy-Mihályon, Nyomáron, Ónodon, Parasznyán, Sályon, Szedérenyben és Szomolyán. Több községben a sertésorvász pusztít. — K a s s á r o l jelentik, hogy ott a sertésvész újból fellépett, minek következtében az összes sertésállományt a város bel- és külterületén zár alá helyezték.

Ipar és kereskedelem.

Csődök. A pancsovai királyi törvényszék részéről Wuics Bogolyub pancsovai bejegyzett fűszerkereskedő ellen szeptember hó 15. napjáig. — A nyitrai királyi törvényszék részéről Friedmann Salamon nyitrai lakos bórkereskedő ellen augusztus hó 27. napjáig.

Kőhányal sertéspiacz, aug. 3. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fintal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 59—59¹/₂ krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 60—60¹/₂ kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban 59—59¹/₂ krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 59—60 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 59—60¹/₂ krajczárig. Sertéslétszám: 1898. aug. 1. napján volt készlet 45.061 darab, aug. 2-án felhajtott 610 drb, augusztus 2-án elszállított 209 darab, augusztus 3-ára maradt készletben 45.462 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, aug. 3. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. augusztus 2-án érkezett 361 drb. Készlet 292 darab, összes felhajtás 656 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 521 drb, elszállítatlan maradt 135 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57—59 kr, 220—280 kilós 57—59 krajczár, 320—380 kilós 57—59 kr, öreg nehéz 56 krajczár, malacz 44—45 kr. A vásár hangulata lanyha volt.

Pénzügy.

Új pénzintézet a vidéken. Tisza-Ujlakon 120.000 korona alaptőkével „Tisza-Ujlaki gazdasági bank részvénytársaság” ezim alatt új pénzintézetet alapítottak. A bank élén dr. Körödi Kálmán tiszteletbeli megyei főorvos áll, mint vezérigazgató s melléje a város és vidéknek legelőkelőbb emberei sorakoznak, mint az igazgatóság tagjai.

A Mária Terézia-tallérokkal versenyezni, vannak hivatra az abessziniai ezüsttallérok, melyeknek készítését ma kezdték meg a párisi pénzverő intézetben. Az új ezüstpénz épen akkora lesz, mint az osztrák Mária Terézia-tallér és finemsági tartalma is ennek fog megfelelni. Az új tallér egyik oldalát Menelik arczképe, a másikat pedig az abessziniai oroszlan díszíti. Az első megrendelés három millió franknyi ezüsttallérket képvisel.

Sorsolás.

Az osztályosorsajáték negyedik osztályának húzást ma kezdték meg. A kibuzott nyeremények a következők: 90.000 koronát nyert: 29949. — 30.000 koronát nyert: 6920. — 20.000 koronát nyert: 80358. — 15.000 koronát nyert: 19609. — 10.000 koronát nyert: 41821, 51689. — 5000 koronát nyert: 36418, 47557. — 2000 koronát nyert: 14217, 16503, 85342. — 1000 koronát nyert: 26489, 54709, 60088, 81978. — 500 koronát nyert: 3554, 11340, 16091, 20262, 20238, 20505, 21798, 23295, 24291, 25647, 25065, 27917, 28498, 34734, 41347, 47225, 48842, 49087, 57326.

53429, 54373, 55300, 60588, 60098, 67397, 69304, 71719, 79842, 80518, 81213, 82206, 85686, 87844, 88234, 88108, 91501, 98219. Ezenkívül 1947 számot húztak ki a legkisebb nyereménynyel, vagyis 170 koronával. Holnap a húzást folytatják és befejezik.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, augusztus 3.

Tartósan csekély a felhozatal buzában; hétéfőn 8000 métermázsza, tegnap 19000 métermázsza, ma reggel pedig a dunaparti pályaudvarnál öt waggon, a nyugatinál 11 waggon buza érkezett meg. Ennek ellenében a malmok vételkedve folyton nő; ma is 10—15 krajczárral magasabb árat engedélyeztek és mindössze csak mintegy 20.000 métermázsát vásárolhattak össze.

A határidőpiaczon csak reggel felé volt szilárd az irányzat; szeptemberi buza 8 forint 32 krajczárig emelkedett. E pontnál azonban megszakadt a forgalom és alig minden negyedórán fordult elő kötés. Az árak hanyatlottak és este zárul a szeptemberi határidő 8-10 forinton, a márcziusi 8-27 forinton.

Ugy vagyunk tehát ma, hogy az a tegnap említett diszparitás a készáru és határidőáru jegyzései között még jobban kiélesedett és már most hatványozott kíváncsisággal várhatjuk, miként fog e zavaros helyzetből valamely egyöntetű alaptendencia kidomborodni. E rejtélynek a legközelebbi hetekben meg kell oldódnia.

Tengeriből ma 19.000 métermázsát jelentett be három szállító folyó hó 8-án való átadásra. Minden egyes kötetést más vevőnek osztott ki a leszámoló iroda, így tehát 19 félnek kellett megtenni a canossai utat a szállítóhoz, mert átvevő persze nem volt. 30—50 forintos díj fejében feloldották a vevőket az átvételi kötelezettség alól. E tengeri tehát újból és újból meg fog jelenni a felmondási hirdetményben addig, amíg az összes vevők nem halasztották szeptemberre köteéseiket. Zárul az augusztusi tengeri 4.80 forinton, a szeptemberi 4.84 forinton, a májusi 4.16 forinton.

A többi cikkekben kevés forgalom volt változatlan árak mellett; csak tengeri olcsóbbodott 10 krajczárral.

Este jegyez a szeptemberi rozs 6.45 forinton, a szeptemberi zab 5.33 forinton.

New-Yorkból jelentik, hogy a Bradstreets taksálása szerint az állomány buzában 314.000 bushellel, tengeriben 1.487.000 bushellel apadt.

A continentalis piaczkon ma alig volt árváltozás.

Előfordult készáru-eladások.

Mennyiség tonnában	Ár	Ar	hoktollérok-kint súly kilogramm.	Stádai hely és megjelölés	Ar netto 100 klg.-kint	Ar nettó 100 klg.-kint
500	uj buza	tiszavidék	81	Budapest	9.92 ¹ / ₂	8.36
100	"	"	81	"	9.80	8.20
100	"	"	81	"	9.75	8.15
800	"	"	81 ⁵ / ₈	"	9.80	8.20
100	"	"	80	"	9.70	8.10
400	"	"	80 ⁵ / ₈	"	9.90	8.30
1800	"	"	80	"	9.90	8.30
500	"	"	78	"	8.90	7.30
100	"	"	80	"	9.85	8.25
100	"	"	79 ⁵ / ₈	"	9.80	8.20
200	"	"	79	"	9.80	8.20
200	"	"	79	"	9.80	8.20
100	"	"	79 ⁵ / ₈	"	9.65	8.05
500	"	"	79 ⁵ / ₈	"	9.85	8.25
100	"	"	78	"	9.25	7.65
100	"	"	77 ⁵ / ₈	"	9.10	7.50
100	"	"	76 ⁵ / ₈	"	9.52	7.92
1100	"	pestvidék	80 ⁵ / ₈	"	9.92 ¹ / ₂	8.36
300	"	"	80	"	9.65	8.05
200	"	"	80	"	9.45	7.85
200	"	"	80	"	9.45	7.85
100	"	"	80	"	9.85	8.25
100	"	"	80	"	9.45	7.85
100	"	"	80	"	8.70	7.10
650	"	"	79	"	9.75	8.15
200	"	"	79 ⁵ / ₈	"	9.80	8.20
200	"	"	77	"	9.65	8.05
150	"	"	77 ⁵ / ₈	"	9.50	7.90
500	"	"	77 ⁵ / ₈	"	9.65	8.05
200	rozs	"	"	"	7.07 ¹ / ₂	5.47
100	"	"	"	"	7.05	5.45
100	"	"	"	"	7.10	5.50
100	zab	"	"	"	6.10	4.50
150	"	"	"	"	5.85	4.25
150	"	"	"	"	5.70	4.10
200	"	"	"	"	5.85	4.25
100	tengeri	"	"	"	5.00	3.40
100	"	"	"	"	5.05	3.45
100	árpa	"	"	Kőhányá	5.75	4.15

Raktár-állomány:

Table with columns: Raktár, Raktárkár, Érték. Rows: Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Liszt.

Gabonaforgalom:

1898. augusztus 2.

Table with columns: érkezett, elszállított. Rows: búzából, rozsból, árpából, zabból, tengeriből.

Előfordult határidőkötések.

Table with columns: Ár, Határidő Kezd., Forgalom Zár., Kezd., Forgalom Zár. Rows: buza márcs., szept., rozs szept., zab márcs., szept., tengeri aug., szept., máj., repce aug.

Hivatalos készárjegyzések.

Table with columns: Ár, Határidő, Kezd., Forgalom Zár., Kezd., Forgalom Zár. Rows: buza, rozs, zab, tengeri, repce.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with columns: Ár, Határidő, Kezd., Forgalom Zár., Kezd., Forgalom Zár. Rows: buza, rozs, zab, tengeri, repce.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE

Budapest, augusztus 3.

Bécsi magasabb árjelentésekre az előtőzsdé, melyen előbb a kínálat volt az uralkodó, erősen megszilárdult; ez új hangulat azonban leginkább az osztrák hitelrészvénynek volt javára és ez értekekben az utolsó kötés 364.15-ön történt meg. Dél-

ben ismét kevesebb volt a forgalom; de az árak megmaradtak. Az utótőzsdén nagyobb volt az ingadozás; a nemzetközi értékek ára 1 forint terén belül hullámozott; míg végre az utolsó félóránban ismét a szilárdabb hangulat kerekedett felül, különösen a Berlinből érkezett magasabb záró árak behatása alatt, úgy, hogy a vezető értékek — valamint Berlinben is — a legmagasabb napi árakon zárulnak. A helyi értékek az egész napon végig ártartok voltak; de nagy forgalom ezekben nem volt.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 397.60—398.—, Jelzálogbank 252.—252.25, Leszámitoló bank 263.75—264.25, Osztrák hitelrészvény 364.90—364.25, Osztr.-magyar. államvasut 361.30—362.25, Villamos vasut 258.50, Rimamurányi 254.75—255.25 forinton kötöttet.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 364.10, Magyar hitelrészv. 397.75, Aranyjárdék 120.80, Koronajárdék 99.—, Leszámitoló-bank 364.—, Jelzálogbank 252.25, Rimamurányi 355.25, Osztrák-magyar államvasut 362.25, Ipar és kereskedelmi bank 103.— forinton.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1441—1445, Salgótarjáni 630, Közúti vasut 390.50—391.—, Villamos vasut 257.75, Magyar hitelrészvény 364.10—368.30, Magyar jelzálogbank 252.—251.50, Magyar leszámitoló bank 264.—263.50 Osztr. hitelrészvény 360.60—363.50, Osztrák-magyar államvasut 362.10—361.60, Általános közszénbánya 100.—100.50, Hazai takarékpénztár 8200, Egyesült téglá és cement 95.—

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2.—2.50 forint, 8 napra 4.50—5.— forint, augusztus utoljára 9—10 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámitoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsdén változó irányzat mellett osztrák hitelrészvény 363.30—364.50, magyar hitelrészvény 397.25 398.25, osztr.-államvasut 361.50—362.30 forinton kötöttet.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámitoló bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közúti vaspálya, Villamos vasut, Déli vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDE.

Budapest, augusztus 3. Terményekben csak kisebb kötések voltak; az árak változatlanok.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Ár, Határidő, Kezd., Forgalom Zár., Kezd., Forgalom Zár. Rows: Bors, Szőlő, Kávé, Csokoládé, Mogyoró, Dió, Mandula, Almaz, Méz, Vaj, Margarin, Olaj, Szőlőbőr, Szőlőmag, Szőlőszem, Szőlőmag, Szőlőszem, Szőlőmag, Szőlőszem.

Budapesti vásárosarnok.

Budapest, aug. 3. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak emelkedtek. Baromfi élénk, árak szilárdak. — Halban lanya, árak szilárdak. Tej- és tejtermékek élénk, árak szilárdak. Tojásnál csendes, árak szilárdak. Zöldségnél lanya. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: borult, esős. A központi vásárosarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhahus hátulja I. 54—58 frt. II. 48—54 frt. Birkahus hátulja I. 42—44 frt. II. 38—40 frt. Borjúhús hátulja I. 60—64 frt. II. 58—60 frt. Sertésbús elsőrendű 62—64 frt. vidéki 46—52 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonkint). Sertészsír hordóval 65.0—66.0 frt (100 kilonkint). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10—1.40 frt. Cairke 1 pár 0.55—1.20 frt. Lud hizott kilonkint 68—75 kr. — Különlétek. Tojás 1 láda (1440 db) 29.0—29.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.00—1.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.00—1.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt. II. 20—28 frt. Vaj I. rendű kilonkint 0.75—0.80 frt. Tea-vaj kilonkint 0.80—1.10 frt. Burgonya, idej, 100 kiló 3.—3.50 frt. Burgonya sárga 100 kiló — frt. — Halak. Harsca (élő) 0.80—1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 1.—1.20 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.50 frt.

Cukor.

Páris, aug. 3. Nyers cukor (88 fok) készáru 28.50—28.75 frk, fehér cukor szept.-re 29.37 frk, okt.-tól 4 óra 29.50 frank, 4 első óra 30.25 frank, 4 óra májustól 30.87 frank. Finomított készáru 103.—103.50 frank.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

A kész buza utáni kereslet ma is jó, de kevésbé kiadós volt mint az utolsó napokban, miután a legsürgősebb szükséglet fedezve van. Árak szilárdak. Későbbi szállításokra való áru alig adható el, miért is az ajánlattevők a fogyasztókkal szemben nagyon is tartózkodók. Gabona ára tartós. Árpára jelentkeztek ma külföldi vevők, de a forgalom még mindig korlátozott. Tengeri és zab lanya irányszatuak.

Hivatalosan jegyzetelt:

Buza ősre 8.27—8.17—8.18, rozs ősre 6.79 6.74, tengeri július—augusztusra 5.20—5.16, szept.-októberre 5.22—5.16, zab ősre 6.59—6.67, repce augusztus-szeptemberre 12.75—12.65 forint.

Páris, aug. 3. (Zárlat.) Buza folyó óra 21.— frank (=9.98 frt). Buza szeptemberre 20.60 frank (= 9.80 frt). Buza 4 utolsó óra 20.55 frank (=9.77 frt.) Buza novembertől 4 óra 20.55 frank (=9.77 frt).

Hamburg, aug. 3. Buza holsteini 198—208 márká (= 11.64—12.23 frt). Rozs meklenburgi 142—154 m. (=8.35—9.06 frt.) Rozs orosz 99—100 márká (= 5.82—5.88 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, augusztus 3. A mai előtőzsdén az üzlet nyugodtabb mederben mozgott, de a szilárd irányzat ma is megtartotta magát. Élénkebb forgalom volt hitelrészvényekben és államvasuti papirokban, keresettek voltak waggongyári részvények. Valuták változatlanok. Az utólagos biztosításban még sok készlet jelentkezett, de a riport változatlanul megmaradt 4/8—4/10-ig.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 363.12—364.— Magyar hitelrészvény 397.50, Osztrák-magyar államvasut 361.25—362.50, Déli vasut 77.25—77.50. Dux-bodenbachi vasut 71.60—72, Alpési bánya 165.90—166.40. Rimamurányi 254.75, Török sorsjegy 61.40—61.60, Német márká 58.83.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 363.75. Magyar hitelrészvény 397.50, Anglobank 157.50. Union-bank 298.—, Länderbank 227.75. Osztrák-magyar államvasut 362.12. Déli vasut 77.25, Alpési bánya 166.20. Májusi járadék 101.90, Török sorsjegy 61.50.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 363.50. Magy. hitelr. 397.50, Anglo-bank 157.75, Bankverein 268.50, Unionbank 297.50, Länderbank 227.75, Osztrák-magyar államvasut 361.75, Déli vasut 77.25, Elbenvölgyi vasut 265.—, Északnyugoti vasut 249.—, Török dohányrészvény 135.—, Rimamurányi 254.50, Alpési bánya 165.30, Májusi jár. 101.90, Magyar koronajárdék 98.95, Török sorsjegy 61.50, Német márká azonnali szállításra 58.83 forinton kötöttet.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 190.80, Magyar koronajárdék 98.85, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.50, Magyar földteremtésügyi kötv. 96.50, Magyar hitelrészvény 396.25, Magyar nyereségykölcsön sorsjegy 158.50.

BABEL.

Francia regény.

(5)

Írta: Augustin Filon.

Mereven, sápadtan, akár egy halott feküdt őt. Homlokán izzadság gyöngyözött, míg felig nyitott száján fuldokolva, szinte hörögve vett lélegzetet. Mellette egy edény víz és pipája, melyet kiejtett kezéből. Lassu bugyborékolással fogyott az opium s a kályha aljáról felszálló kekes gőze betöltötte a szobát. Julien nem látott egyebet, csak a hindu testének körvonalait s e perczen Nahima képzelete ott kalandozott a virágok és csillagok között, a napsugaras álmok, az emberfölötti extázis honában és megrészegedett az illattól, a szépségtől, melyet teljes hatalmában, költészetében és dícsőségében látott maga előtt. Ime a Polly legendája megvalósult és Nahima valósággal király volt!

Az elsőmeleti lakóról tudták a gyermekek, hogy Klaus Vilmosnak hívják, azonban nem nevezték őt maguk közt másként, mint „a porosz”. Akik abban az időben éltek, tudják, hogy ez a két szó mily jelentőségű volt egy nyolcz-tíz éves kis francia előtt, röviddel a háboru után: végtelen megvetés és forró gyűlölet volt ebben a két szóban. „Ime, itt jön a porosz!... Most távozik a porosz!... A porosz szobájában egész éjjel világosság volt...” A gyermekek fáradhatlan buzgósággal figyelték meg minden cselekedetét, mindenkor elkészülve arra, hogy valami szörnyű dolgot fedeznek fel.

Ez a kis öreg, békés, tisztas külsejével, kissé kopott, de tiszta öltözékében, Julien szemében azt a rettenetes hatalmat képviselte, mely három ugrással vezetője lett Európának s rátette lábát a tönkretett Franciaország torkára. Maga Bismarck, az a Bismarck, akinek a nevét a kis gyermekek a félelem és gyűlölet borzadálya nélkül kimondani nem tudták, ha eljött volna a Greek-Streetbe, nem lehetett volna nagyobb hatással Julien képzeletére. Az ajtó mögé bujt el, ha Klaus arra járt és gyermekes hangját elváltoztatva kiáltotta: „Hu! hu!... porosz!... porosz!...” Ha az öreg német esernyőjét, melyet szárítás végett valamely sarokba tett, felfedezhette, sárral piszkolta be azt. Fidéssel együtt folyton azon törték fejüket, hogyan ki-nozzák a németet.

Egy napon Julien felmászott egy szá-molyra, hogy meghuzza a csengőt, mely a né-met lakásába szolt, mikor Klaus észrevétlenül fejjött a lépcsőn. Vasujjai csakhamar meg-ragadták a gyereket. Érezte, amint egy kéz felemeli a levegőbe és látta a német tréfás alakját, amint föléje hajlik, egy száraz és ra-vasz „Ó! Ó!-t” köhécselvén, mely megfagyasz-totta ereiben a vért. Klaus bevitte a fiut szobájába és miután gondosan bezárta az ajtót, háttal az ablaknak leült. Julien kiabált, rugott, kar-molt, de minden erőfeszítése hiábavaló volt.

— Hiába kapáldozol, én erősebb vagyok mint te, mondta kacagva Klaus. És aztán fájdalmas iróniával, melyet a gyermek meg nem értett, tette hozzá:

— Az erőse a jog!...

Most gyengén a lábai közé zárta a fiut. Egyik kezében Julien karjait tartotta, a másik-kal elsimitotta a gyermeknek homlokára jelgő haját és erőltette, hogy felemelje a fejét.

— Tekints rám. Beszéljessünk egy kissé. Oh! úgy látom, te felsz!

— Nem, hebegett a gyermek, én nem félek.

— Igen, te félsz... és joggal, mert nagy büntetést érdemelsz. De, légy nyugodt, én nem verem a gyerekeket. Én soha nem bántottam senkit, ha gyöngébb volt nálam... Csak azt mondd meg nekem, mért gyűlölsz engem? Talán bántottalak téged, vagy a tiedet?

— Nem, mormogá a kis fiu.

— Nos hát?

— Ön porosz?

Klaus újra gunyos „Oh! Oh!-val” felelt. Julien felhuzta a vállait, becsukta a szemét, de a verést, melytől félt, nem kapta meg. Az öreg derülten nézte a gyermeket.

— Én nem vagyok porosz, szolt végre, hanem német.

Kassa-oderbergi vasut 189.25. Magyar kereskedelmi bank 1440.— Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.— Magyar keleti vasuti állami kötvények 126.20. Magyar leszámítoló és pénzürlőbank 264.— Rimamurányi vasútrésztársaság 254.50. 4.2% papír-járadék 101.30. 4.2% ezüst-járadék 101.75. Osztrák aranyjáradék 121.80. Osztrák koronajáradék 101.20. 1860. sorsjegyek 140.30. 1864. sorsjegyek 132.— Osztrák hitelsorsjegyek 202.— Osztrák hitelrészvény 363.75. Angol-osztrák bank 157.75. Union-bank 297.50. Bécsi Bankverein 267.50. Osztrák Länderbank 229.— Osztrák-magyar bank 908.— Osztrák-magyar államvasut 361.75. Déli vasut 77.37. Elberölgyi vasut 265.25. Dunagőzhajózási részvény 426.— Alpesi bányarészvény 165.25. Dohányrésztvény 135.— 20 frankos 9.53. Császári kir. vert arany 5.66. Londoni váltóár 120.95. Német bank-váltó 58.82. Az iranyzat tartott.

Bécs, augusztus 3. (Utoljósza.) A déli tőzsde, zárása után jegyezzük: Osztrák hitelrészvény 364.25, Magyar hitelrészvény 297.75, Anglo-bank 157.75, Bankver. 267.50, Union-bank 298.—, Länderb. 228.—, Osztrák-magyar Államvasut 362.—, Déli vasut 77.37, Elberölgyi vasut 265.75, Északnyugoti vasut 245.75, Torók dohányrészvény 135.—, Rimamurányi vasut 254.75, Alpesi bánya 165.50, Májusi járadék 101.90, Magyar koronajáradék 95.90, Töröksorsjegy 61.50 Német marra azonnali szállít. 58.82, Német márka ultimóra 58.82 forinton.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. augusztus 3-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Legnyomás mm. 760 +, A hőmérséklet Celsiususban az éjszaka kezdetén, Csapadék mm., Állomások, Legnyomás mm. 760 +, A hőmérséklet Celsiususban az éjszaka kezdetén, Csapadék mm.

Európa északi részén az alacsony légnyomásnak nagy kiterjedése van és ugyancsak déli és közép-Európában a magas légnyomás egyenletes elszárazította a levegőt és így terjedt el a hűvös el. Az időjárás csak Európában kivételével máshol mindenütt száraz és egyenletes állatárak s felmelegedés tapasztalható. Hazánkban az időjárás száraz jellege van. Már tegnap sem volt eső sehol és ma reggel az ég túlsúlyosan derült. A hőmérséklet emelkedésben van. Igen meleg és jobbra derült idő várható.

VIZÁLLÁS.

— Augusztus 3-án. —

Table with columns: Feljő, Vízmérés, Vizailleség, Áradás, Feljő, Vízmérés, Vizailleség, Áradás.

Isk. Magyarjártás: * = Jegen víz; + = főtelt; - = s. mást; < = Áradt; > = apadt; ? = kétséges. Megjegyzések: Az ország keleti részén Rt-ot tekintetelen eső esett. A Duna Passau, Linz, Komárom és Budapestnél Árad, a többi állomásokon apadt, vizállás közepes. A Tisza Fűzös, Szécsény és Csongrádnál Árad, más helyeken apadt, vizállás alacsony. A Dráva aradulása D. Mihályra felett kalmánál; Eszéken még mindig 6 fok magas. A Sáva több helyen apadt, Bréttől kezdve Árad. Vizállás közepesen alacsony.

— Hát nem mindegy az? — Ez oly kevéssé mindegy, hogy épen az ellenkezője. A német szabad férfi, gondolkodó teremtmény; a porosz szolga, kiképezett báb. De te kicsiny vagy még ahhoz, hogy ezt megértsed. Ha megnősz és tanulni fogod a történelmet, meg fogod tudni, hogy a német előtt a porosz egy idegen, barbár, zsarnok, a nemes német géniusznek legnagyobb ellensége. És tudod, mit tettek velem a poroszok? ... Halálra ítélték.

— Lehetséges? mondá Julien, kin a meghatottság vett erőt. Tehát ön is gyűlöli őket? ...

— Nem, válaszolt Klaus mosolyogva.

— Miért?

— Mert a gyűlölet csak idővesztés, mely mit se használ. Azonban neked talán van okod gyűlölni hazád ellenségeit... ideiglenesen... míg más idők jönnek...

És erősen megfigyelte a gyermeket.

— Jó leszel ezután? mormolta fejével bölintve. Látod, a saját érdekedben jobb az. A rosszság csak látszólag, csak pillanatra vezet sikerre... Igyekezéssel jónak lenni... És addig és ne sértgesd azokat, kik nem bán-tanak. Nesze egy penny, végy magadnak golyó-bist. No vedd el és eredj játszani.

Julien gyermekes gondolatvilágában néhány napig kísértett ez a kaland, anélkül, hogy következtetéseit le tudta volna belőle vonni. Meg akarta figyelni, vajjon Klaus ezt a történetet a házban kifecsegi-e és mulat-e fölőtte. De úgy látszik, nem szökött senkinek. És a gyermekben bizonyos morális érzés ébredt, melyből az öreg iránt egy neme a tisztelet-nek fakadt... Mikor Fidés biztaltta Julient, hogy hosszantsák vén ellenségüket, a fensőség hangján mondta:

— Többé nem szabad Klaus urat boszantani.

— Nem szabad többé boszantani a poroszt? kérdezte Fidés megütközve.

— Nem és nem is szabad őt porosznak nevezni.

— Na lám! És mért?

— Azért.

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

SZINHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. augusztus 4-én.

VÁROSLIGETI SZINKÖR igazgató Feld Zsigmond. BUDAI SZINKÖR. Orpheus a pokolban. A nilusi varázsló. (The Wizard and the inc. Operetta 4 felvonásban. Kezdet 7 órakor.)

A Kőbányai Király-Sörfőző dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyozóalkalmat ajánlott „Malátasöre” Ideggyógyászati, vérkeringésszerű, emésztési zavaraknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik. Legkellemebb üdítő-ital. Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

TERCÜR Bank- és váltózási-részvénytársaság Budapest, Dorottya-utca 12. sz. 390,000 korona nyerhető: 1 db. Osztrák hitel-sorsjegy-igértvényvel. Húzás szept. 1-én. Főnyeremény 300,000 kor. fr. 6.50 1 db. Osztrák földhatal-sorsjegy-igértvényvel. Húzás aug. 15-én. Főnyeremény 90,000 kor. 2.— frt a kettő együtt csak 8 forint.

Kőbányai Király-Sörfőző-

részvénytársaság.

Alapítók: 4,800.000 korona. Telefon: 61-50.

Maláta-sör.

Majör módra készült ezen legjobb sörgyártmányunk arra van hivatalva, hogy az enamá külföldi árakat kiszorítsa.

Kellemenés zamatja miatt kedvelt **üdítő ital** és **gyógyhatású** főzve a legelső orvosi szakértők által megvizsgálva különösen **dr. Körönyi Frigyes** és **dr. Kóti Károly** egyetemi tanár úrak tanúsították, hogy ezen sör sikeresen használható azoknál, akiknél ideggyengeség, vészegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnek maláta-sörünk valódi és gyógyzó.

Árak vidékre:

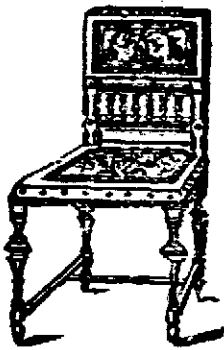
Nagy léda: 60 kis palack 8 frt, betét 4 frt, összesen 10 frt. — Kis léda: 30 kis palack 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt budapesti vasúti állomásra szállítva utánvétellel.

Hónapokig eltartható. A ládákért és palackokért adandó 4 frt. illetve 2 frt betétet — azoknak bérmentes visszavadásakor — visszaszolgáltatjuk.

Megrendeléseket elfogadjuk: Gyári irodánk Kőbányán. Városi irodánk: VII. Kertész-u. 40. és vidéki ártárolásaink. **Budapestben kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharanként a Quisisana buffettben Váci-útsz. 12.**

Kőbányai Király-Sörfőző-részvénytársaság.

Bőrazékipar és butorbőrazéipar

KENDI A. BUDAPEST, I. Király-útsz. 2. az evang. iskola-épületben. Nagy raktár valódi bőrazéipar és butorbőrazéipar, jóval olcsóbb árban, mint eddig. **Vidéki megrendelések gyors és pontos kiszállítás.**

Nagy bolt-helyiség

a József-körút leg-élénkebb helyén f. é. november hó 1-ére

kiadó.

Czím a kiadóhivatalban

Haszonbér.

Léczfalva községben (Háromszék vármegye) a nagyborosnyói vasúti állomás közelében, külön kezelés alatt álló mezőgazdasági szeszgyárral kapcsolatos 170 hold szántó, 50 hold rét és kertből álló kényelmes ur lakás, gazdasági épületek, szellőházakkal bőven ellátott váltó-gazdaság szerint jól kezelt jó minőségű tagosított birtok, teljes gazdasági felszereléssel, vagy anélkül 1898. november elsejétől több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet a feltételek iránt levélben, vagy személyesen augusztus hóban Bálványos-fürdőn; azután Seps-Szent-Györgyön tulajdonos dr. Bodor Tivadar ügyvédnél. birtokot megmutatja Kiss Sándor felügyelő Léczfalván.

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

VIII. József-körút 55. szám.

49929 szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A gödöllői m. kir. korona-uradalomban a f. évben ujonnan építendő, illetve átalakítandó alább megnevezett cselédlakásokra versenyárgyalás hirdettetik:

A gödöllő-haraszti majorban új cselédlakásra 3019 frt 19 kr.

A babathi majorban új cselédlakásra 4716 frt 64 kr.

A tápió-szent-györgyi majorban cselédlak-átalakítás 1608 frt 52 kr.

Az ujházi majorban cselédlak-átalakítás 981 frt 30 kr.

A kerepesi majorban új cselédlakás 2984 frt 19 kr.

Kerepes községben cselédlak-átalakítás 1398 frt 16 kr.

Ilka-majorban új cselédlakás 5444 frt 22 kr.

Mácsán, a megyerkei majorban új cselédlakás 3567 frt 59 kr.

Összesen 23719 frt 81 kr előirányzott költséggel.

Pályázni lehet az összes építkezésekre együtt, vagy egyesekre külön-külön is.

A felsorolt építkezési munkálatok f. évi november hó végéig okvetlenül teljesen befejezendők.

Ajánlattevő a vállalati összeg 5%-át biztosítékul köteles letenni.

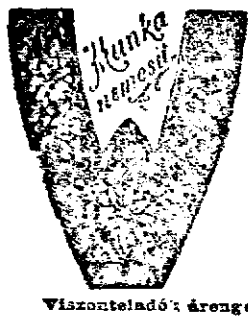
Az ajánlatok szabályszerűen kiállítva, kellően felszerelve és 50 kros bélyeggel ellátva **f. évi augusztus 10. napjának déli 12 óráig**, Gödöllőn a koronauradalom igazgatóságához nyújtandók be, ahol a tervek, költségvetések általános és részletes feltételek bármely napon a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1898. évi július hó 30-án.

Földmivelőügyi m. kir. miniszter.

Kézimunkák

nemkülönbözőn hímzőanyagok és hímzőszerszámok rendkívül nagy választékban

szabott gyári áron kaphatók **Bérczi D. Sándor,** női kézimunka nagyiparosnál Budapest, Király-útsz. 2. szám. Képes árjegyzékkel 1898. eredeti kézimunka-rajzzal kívánatra rendelkeztetésre áll. Gyári raktára a legjobbak elismert **„Victoria” kézimunka-gépnek** darabja 4 forint.

Visszonteladói árengedményt kapnak. Hozzávaló hímzőeszköz és hímzőanyagok nagy választékban.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. augusztus 3-án.

Állampapírok.		Elsőségek.		Részvények.		Közeledő vállalatok.		Sorsjegyek.		Pénzmekek.		
penz	ár	penz	ár	penz	ár	penz	ár	penz	ár	penz	ár	
Aranyárjegyzék	120 25	4% egyenlő 240 kor.	100	Magyar állami tőkepénztár	310	3 5	Első magy. gyapjú- és biat. r.-t.	430	430	Arany, ezüst és királyi vert	5 66	5 71
Koronapénztár adóment. 4%	96 00	4% Budapesti közvil. vasp. r.-t.	101 50	Első budapesti gőzmalom r.-t.	108	105	Első magyar részvénytársaság	1 35	134	20 frankos vagy 8 frtos	9 22	9 2
Korona r. pénzt. adóment. 3 1/2%	91 0	5% Aradi polg. táptár. 40 évr.	100	Erzsébet gőzmalom társaság	810	820	Első magyar szállítási váll.	265	270	20 mártás	11 76	11 8
1898. év. állami ny. kötv. 100 fr.	119 25	5% Károlyi m. jelzálogb. társ.	100	Luiza gőzmalom rész. társaság	100	100	Első magyar szállító r.-t.	1 30	140	Ném. bir. v. egyenl. bankj. 100 m.	50 30	50 3
1899. év. állami ny. kötv. 100 fr.	119 25	4% egyenlő	100 50	Pannónia gőzmalom-társaság	100 50	99 50	Első pesti spodium és csontl. gy.	1 5	1 0	Francia bankjegy (180 frank)	47 50	47 0
Vaskorona-közt. ar. adóment.	119 25	4% Bors-udvar. vasp. jelz. b.	100 50	Bécsi birtokos társaság	245	250	Első magyar szőlő r.-t.	2 5	2 0	Váltók árfolyama (látra)	119 85	120 35
1890. év. egyenl. kötv. 100 fr.	15	5% Nagyszőlősi áll. tákarékp.	100 50	Bécsi élet- és jót. birt. intézet	245	240	Első pesti spodium és csontl. gy.	1 5	1 0	4% Német bankp. 100 m.	58 85	59 05
Magyar állami ny. kötv. 100 fr.	101 50	5% Nagyszőlősi földh. társ.	100 50	Első magyar áll. birt. társaság	3550	3620	Finnei rizsh. és rizskem. gyár.	14 3	14 5	5% Olasz bankp. 100 lira	44 0	44 50
Horvát kötv.	101 50	5% Pest-vidéki földh. társ.	100 50	Ponciére pesti birtokos intézet	115	120	Tischwindt-féle szeszgyár.	46 3	47 5	2% Páris 100 frank	47 00	47 50
Magyar állami ny. kötv. 100 fr.	101 50	5% Oszták földh. társ. ny. k.	100 50	Lloyd magyar vízont. birtokos r.-t.	83	85	„Hungaria” árgyógygyár.	48	50	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Magyar állami ny. kötv. 100 fr.	101 50	5% Temesvári első tőkepénztár.	100 50	Magyar jég- és vízont. birtokos r.-t.	60	62	Kőbányai királyi szövő r.-t.	85	86	5% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Nemz. baleset-munkásbizt. r.-t.	10	155	Kőbányai polgári szövő r.-t.	85	86	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Pannónia vízont. birt. intézet	1040	10 0	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	111 75	112	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	a) Művek.			Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Concordia gőzmalom r.-t.	315	318	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Első budapesti gőzmalom r.-t.	710	715	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Erzsébet gőzmalom társaság	287	290	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Luiza gőzmalom rész. társaság	170	172	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Pannónia gőzmalom-társaság	610	61	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Pesti molnár és szövő gőzm. r.-t.	235	238	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Pesti Victoria-gőzmalom	137	139	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	b) Bányák és teleglgyárak.			Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Borsói bánya-és teleglgyár r.-t.	283	288	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Budapest-akt. lörményi teleglgyár	95	98	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Egyesült teleglgyár-és teleglgyár r.-t.	143	144	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Észak. egyes. közsz. és ipv.	112	114	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Reisbány. bánya-és teleglgyár r.-t.	78	79	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	István teleglgyár rész. társaság	22	24	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Kassa-somodi közsz. r.-t. id. elis.	740	745	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Kőbányai gőzteleglgyár-társulat	670	682	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Közsz. bánya-és teleglgyár r.-t.	224	225	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Magyar asfalt rész. társaság	100 50	101	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Magyar áll. közsz. bánya r.-t.	18	180	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Magyar kerámia gyár rész. társ.	624	631	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Salgótarjáni közsz. bánya r.-t.	205	208	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Ujfalvi teleglgyár-és teleglgyár r.-t.	160	165	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	c) Vasútványok és gőzgyárak.	96	97	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Első magy. gazdasági gőzgyár	220	225	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	„Danubius” m. hajó-és gőzgyár r.-t.	187	110	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Ganz és t. vasút-és gőzgyár	220	225	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	„Nicholson” gőzgyár	220	225	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Rünamurány-szövő vasút r.-t.	220	221	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Schlick-féle vasút-és gőzgyár r.-t.	238	240	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Weitzer J. gőz-és vágánygy. r.-t.	388	393	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	d) Közeledő vállalatok.	257	260	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	„Albano” irod. és nyomd. r.-t.	80	85	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Franklin-társulat	150	150	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	57 50
Hivatalos sorsjegyek 1894. év. kötv.	101 50	4% egyenlő	100 50	Körmör-műintézet	180	180	Magy. emkorpor. r.-t. B. előjogos.	133	139	4% Svájci bankp. 100 frank	57 40	

Szíves figyelmeztetésül.
Csak a jó tör utat magának. Az én villamos delez „Volta-keresztet” a szerint van utalásitva, hogy az villamos-áram és delez-erőben az eddigieket messze fölülmulja, kimutatható az 0.78 Volta-villanyfokot tartalmaz.
Az én villanydelez „Volta-keresztet” nem titkos szer, hanem tudományos physiologiai törvényeken alapszik és minden környezetben a villanyosság oszlopa.

Elektro-Volta-Kereszt.

Nem lehet eléggé ajánlani mindan embernek, hogy hordja mindig a VOLTA-KERESZTET, mely az idegeket erősíti, megújítja a vért és az egész világon összehasonlíthatatlannan elismert szer a következő betegségeknek: köszvény, rheuma, neuralgia, ideggyengeség, álmatlanság,

FELDMANN ANTAL-nál

hideg kezek és lábak, hipochondria, sápkór, asthma, benulás, görcsök; bőrbetegségek, aranyér, gyomorhajók, influenza, köhögés, sükettség, fulzugas, fej- és fogfájás stb. stb. Az életörő önkénytelen elvesztése, tehetetlenség és elgyengülés a volta-kereszt folytonos viselése által gyógyíthatók.

Hölgyek és leányok a kritikus időkben csakis a volta keresztet hordják, mert ez ugyszólván mindenkor csillapítja a fájdalmat. Villanyos áramia megóv kellemetlen következményektől, amely már oly sok fiatal életet oltott ki a kritikus időben.

Reformátusok és izraeliták csillag-alakban kaphatják. Ára darabonként 1.80 kr., vidékre franko 2 frt.

Megrendelhető: Budapest, VII. kerület, Kerpesi-ut 50. sz. Erzsébet-kör ut sarkán.

BUTOROK
részletfizetésre
legjutányosabb áron
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
Budapest, Teréz-körut 8.

Értelmező táblán álló új
11 névvel 6. vándú
Likör-gyár,
és
pálhata-nagykereskedés
Jászai Mari emlékére leg-
újabb rendszerrel, nagy
nyári-teleppel, ekkor 15 vi-
dégi városban, mindegy ki-
társaság veveközzel, a tula-
dozók betegoszkodása miatt
el. no. Szűnnégyes tőnebe-
tehetően legalább 25,000
forint. Csakis komolyaján-
latok keretűnk „A. Z. 101”
jelű a/att Fischer J. D.
hirdetési iradjába Buda-
pest, Széchenyi-utca 7. sz.

Fontos övédelemre.
Bull dogg-Memesin
6 lüvetű revolver csak

Börtönök, szigetek és tiszénye
6 frt. Vadászgyerekek nagy
választékban.

FÖLDESSY L.
paukalméves Budapest, Ma-
zeur-körut 3. Vidéki szállít-
és utánvet vagy pénz előzetes
beküldése mellett. Képes ajgy-
zek ingyen és bérmentve.

A Magyar
Aszfalt-részvénytársaság
Budapest, Andrássy-ut 30. sz.
szállítja jótállás mellett, leg-
előcsöbbsen 940

**Aszfalt-
burkolatok**
joktatót és nedves lakások,
pinczék stb. grókeres aszrazza
tételt.

**Makulatura-
papir**
olcsón kapható
Bővebbet a kiadóban.

Ugynökök
magas provisió mellett fel-
vétetnek egy igen előnyös
szép biztosítási ág terjesz-
tésére a Hamburgi katasz-
trális, kihárasítási és
korbiztosítási társaság ve-
szérgyűlésénél, Buda-
pest, Almásy-utca 4.
Biztosításokban nem jár-
tasak kellőben kiképezetnek.
Ugyanott egy pénzbeosztó
felvételük 500 frt kas-
záló mellett.

Takarékosság által
nem lehet gyorsan meggazdagodni.
azonban mindenki képes mellékutakon jövedel-
mét nagyobbítani, amihez a jelenlegi ritka elő-
nyös helyzet a tözsdén alkalmat nyújt.
A kevésbé vagyons részére is lehetővé
van tétel a tözsdéértékek emelkedő hullámzásában
nyereséggel részesedni, mely célra egy elsőrangú
bankcéggel összeköttetésben álló hivatalnok, aki
mérvadó finansz-körökhöz való benső viszonyánál
fogva értékes adatokkal rendelkezik, szerény 10
százalék nyereségrészesedés ellenében a
szolgálatát felajánlja.
Felvilágosításokat a vidékre is, diskretió
mellett szívesen nyújt. Kérdések „Fortuna 1006”
alatti Bloomer J. hirdetési irodájához, Budapest,
Sáto-utca 22. számon intézendők. 1241

Emom női fészerneműk
menyasszonyi kelengyéket
jutányos áron, legjutányabb villanytűben ajánl
Kanitz Ferencz & Ia
szepességi vászonraktár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Megrendelhető:

1. Utánvétellel bérmentve.
2. Két forintos havi részletre a meg-
jelent 12 kötet egyszerre szállítva.
3. Egy forintos havi részletre egye-
lőre 6 kötet szállítva, 10 részlet
lefizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán
összegyűjtött munkái.
Olcsó egyöntetű diszkidás
12 kötetben

A gyűjtemény ára
diszkötésben **36 frt**

*A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy
barna kötésben.*

**Méltóztassók az alábbi rendelőlapot levágni és aláírva lapunk
kiadóhivatalához beküldeni.**

Mikszáth Kálmán
művei:

- I. A fektetőes vármegye.
- II. Az apró gentry és a nép.
- III. Hazatérés uraimék.
- IV. Pipaccok a házban.
- V. Tavaszl rögyek.
- VI. Érak és parasztek.
- VII. A két koldosok.
- VIII. Clab és folyosó.
- IX. A hazafő kálifa.
- X. Pernye.
- XI. Levagyarak, kis primás.
- XII. Katángy Mezyhért lovola!

A Réval Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapeston. Megrendelem a t.
Társaságtól az „Országos Hírlap” kiadóhivatala után.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit
12 diszkötésű kötetben 36 forintért.

a) **Utánvétellel** bérmentve.
b) **2 frtos havi részletfizetés mellett**, a 12 kötet egyszerre való szállí-
tását kívánva.
c) **1 frtos havi részletfizetés mellett**, olyképen, hogy 6 kötet azonnal
szállíttassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kifizetése után.
Az első részlet utánvétellel szedendő be, a továbbiak 150... hótól mindaddig szétendők
a Társaság pénztáránál Budapeston, míg a mű vételára törlesztve nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén szíves.
kedjek a Társaság az esedékes összeg postai megbízás útján, a postaköltség hozzászámítása mellett beszedni. A
részletek emharmadása esedékes részletekkel kedvezmény megoszlik és a gyűjteménynek teljes vételára esodakosó válik. A
gyűjteménynek a befizetett részletek által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

Lakhely _____ Név _____
Közet _____ Állás _____

MIKSZÁTH KÁLMÁN
Katángy-Naptár-a
1899-re,
melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői **ingyen** fognak megkapni,
hirdetések közlésére a legalkalmasabb.
Hirdetéseket elfogad:
az ORSZÁGOS HIRLAP KIADÓHIVATALA
VIII. ker., József-körut 85. szám.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Vestagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cézárszerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő újságokban:

- I. ker., Tárnok-utca 22. **Szv. Balasovits György** nagytűzde,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedés,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már** dohánytűzde
- IV. „ Farsich-bazár **Déval József** dohánytűzde
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Hemetsch A. J.** dohánytűzde és vésztűzde.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. **Löwinger Gyula** fűszerkereskedés,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos** dohánytűzde
- V. „ Váci-körút 6. szám **Korona Janka** dohánytűzde
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wellák Zsigmond** dohánytűzde
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Brauer névrek** dohánytűzde,
- VI. „ Andrássy-út 48. szám **Zohary Ilona** dohánytűzde,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Helzer Róza** dohánytűzde.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Frad J.** dohánytűzde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytűzde.

Ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltenek.

LEVELEZÉS.

Árvaleányhaj. Kinos napok semmi értesítés, az angyalok beletörődnek sorsukban és a rideg kényeseknek engedve mélyen hallgatnak. Szomorú, nagyon szomorú. Az igaz boldogságot, a régi szép napokat megsemmisítve látom, oh jaj! a jövőben nincs remény. Te édes szerelmem! Te angyalom! mondj egy vigasztaló szót, küldj egy reménysugarat, adj életjelet magadról, mert másképp Istenem meghalok és bár fájdalommal én is kénytelen leszek elhallgatni. Busan zeng már a szerelem dala, elhalványult a régi fény, vége a viruló tavasznak és itt a zord tél. Szerelmünk hevért fagyos könnyek váltják fel, igaz boldogság helyett, kinos gyötrelm. Isten veled, csókollak, ölelek forrón, igazán a sírja a to hűség: Tankredod. 1811—1

Rókuska. Nem tudhatja el a jegyzéket mert nincsen a kereskedőnek, hanem kiválasztásra akar mintát küldeni. Eperjesről kaptam levelet, de Pestről nem. Kérlek, írjál okvetlen, találsz valakit, kinek segítségével megteheted. Mit tegyek az ígért dolgokkal most? Okvetlen elvárom, hogy rövid idő alatt felkeresed az anyyra szerető Rókustádat. 1809—1

Géza 45. Szeretet Anyukám, soraid megnyugtattak, ne haragudj kételyeimért, ha írsz, ismét csak így írok, levél egy ment post-rest, érkezéséről bőven és alaposan írjál. Csökkol milliószor a téged alig váro hűségese. 1813—1

Jolánkám. Edes soraidat ma megkaptam és a dolgomat loznak azonnal utánna néztem, de egy látszik edesem, hogy tévedtél, mert azt a nevetek nem találtam, amit írtál. Különben e napokban majd írok egy hosszú levelet és azt már előre is ígértem, hogy a mit zárjellek tettel, illetve amit kértél annak lehetőleg eleget fogok tenni és csókol számtalanszor M. 5616—1

Gyöngyike. Edes sorait megkaptam és igazán nagyon örülök, hogy a dolog így végződött. És még én akartam nemes és nagyilek lenni. Igazán komikus dolog volt ez. Gratulációk levelének utolsó megjegyzéséhez és maradok kezesókkal szerető hiva Arthur. 5644—1

Női szépség biztosítatik a Raditz-féle **Mirtus-crème** használata által, mely finomítja a bőrt, kisimítja a ránczokat, alaposan eltávolítja a szepitő, májfoltot, bőrhámlást s b. 1 légyel 1 forint, hozzá a **Psichradin-szappan** árja 40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. Barna kezek, arcz, orr ellen az egyetlen gyógyszer a Raditz féle **Mirtus-fehéritő**, ártalmatlan, 1 üveg 2 frt. Legfinomabb napi és esti poudre a **Psichradin-poudre**, dobor 50 kr. készíti és szétküldi: **Raditz Rob. Apotek-gyógyszerháza, Budapest, József-körút 64** az Országos Hirlappal szemben. 6813—1

HÁZASSÁG.

Jósebb urhoz nőül menne előkelő családbeli, de vagyontalan 24 éves leány. Levelek „Vagyon-talan” czimén a kiadóhivatalba kéretnek. Csakis teljes névvel ellátott ajánlatok vétetnek figyelembe. 5634—2

Egy fővárosi czukrász, jó házból való csinos leánnyal szeretne házasság czéljából megismerkedni. Hozományra nem reflektál. Komoly és teljes névvel ellátott leveleket a kiadóhivatalba kér „Csinos czukrász” jelige alatt. 5608—2

Házasság közvetítők, fővárosi uri körökben jártas, sürgősen kerestetik. Ajánkozhatni levélben „Házasság közvetítő” jelige alatt. 5642—2

Csinos, intelligens leány idősebb vagyonos ur ismeretségét keresi házasság czéljából. Csakis teljes névvel ellátott ajánlat vétetik figyelembe. Levelek „Nefejejts 25” alatt a kiadóba küldendők. 5520—2

ALLÁST KERES.

Kitűnő gép- és gyorsíró, ki jelenleg is e szakmában működik, sürgősen állást keres. Czím a kiadóban. 5618—3

Fiatal kisasszony, ki a kereskedelmi szaktan-eredményével, szerény fizetés mellett elfogad irodai állást. Levélbeli szives megkeresést „Ügyes” czim alatt a kiadóhivatalba kér. 5646—3

Korrepitornak ajánlkozik négy polgári osztályt végzett fiu, ki alapos oktatást képes adni. Levélbeli megkeresést „Szerény igényű” czimén kér a kiadóba. 5552—3

Szerény fizetés mellett elfogadok irodai munkát. Szépén és gyorsan írok. Szives megkereséseket ezen laphoz kérek „Gyors munkás” czimén. 5628—3

Okleveles óvónő ajánlkozik családhoz gyermekek mellé, hosszú évek gyakorlatával bír, gyönyörű kézimunkát végez s varrni is tud; beszél magyarul s keveset németül. Czím a kiadóhivatalban. 1808—3

Hivatalnoknő szép írással, az irodai teendőkből jártas, állást keres. Czím a kiadóhivatalban. 5640—3

ALLÁST KAPHAT.

Czímzallagírók azonnal felvételnek. Czím a kiadóhivatalban. 5654—4

Segéd ki a kirakat rendezésben is jártas, jó eladó, azonnali belépésre, esetleg aug. 15-ikére kerestetik. Czím a kiadóban. 5648—4

OKTATÁS.

Kereskedelmi akadémiát végzett fiatalember szerény feltételek mellett a szünidei időre helyben, vagy vidéken korrepitóri állást keres. Czím a kiadóhivatalban. 5462—5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat- és telket (Ujpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czím a kiadóhivatalban. 5286—7

Rákos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 2000 négyszögöl nagyságu telek jutányos árban eladó. 5256—7

A Ságymányoson, valamint Algylföldön Szent utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Czím a kiadóhivatalban. 5402—7

Ujpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czím a kiadóban. 5020—7

ELADÁS.

Butor. Egy becsértelt háromajtós barokk-krédencz és fillér-szekrény, asztal, valódi bőrszékek, teljes barokk-háló, berendezés mafraccokkal, szalon garnitúra, ingaóra, íróasztal, consol nagy tükörrel, családi Singer varrógép igen jutányos áron eladó **Lauda Ignác** butorraktárában **Budapest, Károly-körút 22. sz. I. em. 2. Részér bazár.** 6967—8

Jugaóra, pontosan járó, 10 frtért, valamint egy 2 ajtós szekrény is 12 frtért eladó. Czím a kiadóhivatalban. 5542—8

Czimbalom, pedálos, gyönyörű hanggal (Horváth-féle), szép kiállítású, kitűnő átjátszott, 60 frtért eladó. Czím a kiadóhivatalban. 5544—8

VÉTEL.

Biciklit, jó karban levőt, keveset használtat keresek. Czím a kiadóban. 1798—9

Zongora, jó szerkezetű, két oktávós, mielőbbi megvételre kerestetik. Eladni szándékozik irjanak e laphoz „Zongora” czimén. 5638—9

Jó biciklit keresek megvételre. Ajánlatot „Tura-gép” jelige alatt kérek a kiadóhivatalba. 5636—9

KIADÓ SZOBÁK.

Utczai fölszintes szoba, csinosan butorozva, a kazinczy-u. és kerepesi-ut s arkától pár lépésnyire, f. 6 augusztus hó elsejétől kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5334—10

Nagyon elegánsan butorozott utczai szoba a József-körúton, fűrdőszoba használatl kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5392—10

Szobatárs kerestetik egy csinosan butorozott szoba olcsó ár mellett. Czím a kiadóhivatalban. 5604—10

Tisztességes kisasszony szobát és teljes ellátást kaphat egy intelligens családnál a Haross-utczában szerény feltételek mellett. Czím a kiadóhivatalban. 5602—10

Előkelő urnónél elegánsan butorozott szoba külön bejárattal, minden kényelemmel, ellátva a Kertész-utczában egy vagy két ur részére, esetleg teljes ellátással kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 1779—10

Egy elegánsan butorozott udvari szoba a Szentkirályi-utczában kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5652—10

Egy csinosan butorozott szoba, fűrdőszoba használatl és esetleg teljes ellátással kiadó. Czím a kiadóhivatalban, 5650—10

LAKÁS KERESTETIK.

A Csengery- Izabella- és Vörösmarty-utczában, a Király-utca tájékán 2 szobás utcza lakás minden hozzátartozóval kerestetik. Levélbeli ajánlat „Tiszta lakó” czimén a kiadóhivatalba intézendők. 5506—11

Lakást keresek a VI. kerületben, mely álljon 2 utczai szobából, előszoba, fűrdőszoba, stb. Az ár megemlítésével ellátott ajánlatot a kiadóba kérek „Terézváros” czimén. 5512—11

SZOBÁ KERESTETIK.

Az Üllői-ut és Ferenc-körút környékén keresek egy elegáns utczai szobát, esetleg teljes ellátással. Csakis előkelő családnál. Szives megkereséseket a kiadóhivatal közvetít „Állandó” jelige alatt. 5606—12

Szép utczai szobát keresek a Ferenc-körúton. Az ár megemlítésével ellátott ajánlatot a kiadóhivatalba kérek „Gargon” czim alatt. 5586—12

KIADÓ LAKÁSOK.

Bérbeadó Üllői-ut és Erkel-utca sarkán 5 utcza, szobás, gyönyörű uri lakás 1000 frtért Nagy bolt lakással 650 frtért. Czím a kiadóban. 6873—13

A vigszínház tőszomszédságában ujonan épült palotában néhány lakás, valamennyi légszusz- és villamvilágítással legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házbér igen mérsékelt. Czím a kiadóban. 5388—13

A Garai-utczában 2 utczai szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5236—13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3662—17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemeteffü-czukorkát. 1537—18

A legelegánsabb utcza ruhákat olcsó árban készít egy elsőrangú varró. Czím a kiadóhivatalban. 5428—18

Teljes ellátást nyerhetnek intelligens fiatal emberek vagy tanulók egész éven át szerény feltételek mellett. Czím a kiadóhivatalban. 5448—18

Jgen ügyes nőruha- varró ajánlkozik házakhoz napi 1 frt 50 krért. Czím a kiadóhivatalban. 5508—18

Egy ügyes női szobánál eivállal elegáns ruhákat szerény díjazás mellett. Czím a kiadóban. 5622—18